

БАЙГУУЛЛАГЫН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

2024 ОН

д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэлэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Төсөв	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар/	Гүйцэт гэл хувь
1."Эрүүл мэндийн талаар төрөөс баримтлах бодлого, Эрүүл мэндийн тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангуулах, арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх							
Зорилт-1: Хүний нөөцийн хангалт, сургалт, шагналыг урамшуулал, нийгмийн баталгааг хангах							
1.1.1	Эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний хүрэлцээ хангамжийг нэмэгдүүлж, тасралтгүй сургаж хөгжүүлэх	Төрийн сангийн төсвөөс Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв хариуцаж	-Мэргэшүүлэх сургалтанд хамрагдсан эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний тоо -Ажлын байрны сургалтанд хамрагдсан эмнэлгийн мэргэжилтний тоо -Зайн сургалтанд хамрагдсан эмнэлгийн мэргэжилтний тоо -Гадаад оронд урт болон хугацааны сургалтанд хамрагдсан эмнэлгийн мэргэжилтний тоо	2023 онд Мэргэшүүлэх сургалтанд хамрагдсан эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний тоо -13 -Ажлын байрны сургалтанд хамрагдсан эмнэлгийн мэргэжилтний тоо -500 -Зайн сургалтанд хамрагдсан эмнэлгийн мэргэжилтний тоо-3023 -Гадаад оронд урт болон хугацааны сургалтанд хамрагдсан эмнэлгийн мэргэжилтний тоо -1	Сургалтанд эмнэлгийн мэргэжилтнийг хамруулснаар эмч эмнэлгийн мэргэжилтний мэдлэг дээшилж, ур чадвар сайжирна	2024 онд дурангийн сувилахуй, чихрийн шижингийн сувилахуй, эрчимт эмчилгээний сувилагч тусгай мэргэжилтний төрөлжсөн мэргэшил олгох сургалтад нийт 3 сувилагч, тусгай мэргэжилтэн, дотор судлал, яаралтай тусламж судлалын үндсэн мэргэшил олгох сургалтад 3 их эмч, төрийн сангийн санхүүжилтээр үндсэн мэргэшил олгох сургалтад нийт 6 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн төрийн сангийн санхүүжилтээр сургаж байна. Хүний нөөцийг чадваржуулах, тогтвор суурьшилтай ажиллуулах зорилгоор эрүүл мэндийн ажилтныг гадаад сургалтад хамруулахаар төлөвлөсний дагуу Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв, Эрүүл мэндийн яамнаас зохион байгуулсан сургалтад 2 их эмчийг Солонгос улс руу, 2 бага эмч, 2 сувилагч хуваарийн дагуу БНХАУ-ын Өвөр Монгол руу, Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн 32 эмч эмнэлгийн мэргэжилтэн Эрээн хот руу туршлага судлах уулзалт сургалтад, Сингапур улсад зохион байгуулагдаж буй Дэлхийн өрхийн эмч нарын Ази номхон далайн бүсийн 26-р их хуралд 5 их эмч нийт 53 эмнэлгийн мэргэжилтэн гадаад сургалтад хамруулсан байна. Салбарын хэмжээнд ажлын байрны сургалтад хамрагдсан эмнэлгийн мэргэжилтний тоо – 230	90%

1.1.2	Дутагдалтай эмч, мэргэжилтнээр бүрэн хангаж, тэдний нийгмийн баталгааг хангах, тогтвор суурьшилтай ажиллуулах чиглэлээр санаачлагатай ажиллаж, түрээсийн орон сууц болон бусад хэлбэрээр орон байртай болгох арга хэмжээг дэмжиж ажиллах	Улсын төсвөөс 2,1тэрбум төрөг.	Орон байраар хангагдсан төрийн албан хаагчийн тоо -Орон сууцны зээлэнд хамрагдсан TAX-ийн тоо -Байгууллагаас буцалтгүй тусламж дэмжлэг үзүүлсэн TAX-ийн тоо -Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.2, 29.5 дахь заалтын дагуу хамрагдсан эмнэлгийн мэргэжилтний тоо	Орон байраар хангагдсан төрийн албан хаагчийн тоо -3 -Орон сууцны зээлэнд хамрагдсан TAX-ийн тоо- 12 -Байгууллагаас буцалтгүй тусламж дэмжлэг үзүүлсэн TAX-ийн тоо -40 -Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.2, 29.5 дахь заалтын дагуу хамрагдсан эмнэлгийн мэргэжилтний тоо -173	Орон байраар хангагдсан төрийн албан хаагчийн тоо -5 -Орон сууцны зээлэнд хамрагдсан TAX-ийн тоо-2 эрүүл мэндийн ажилтнуудын тогтвор суурьшилтай ажиллуулах нийгмийн баталгааг хангах үүднээс эрүүл мэндийн тухай хуулийн 29.2 дахь заалтын дагуу 44 эмнэлгийн мэргэжилтэн ажилчид тэтгэвэрт гарсан,29.5 дахь заалтын дагуу тогтвор суурьшилтай ажиллаж байгаа 225 эмч, эмнэлгийн	Зайн буюу телемедицины сургалтад давхардсан тоогоор 2800 гаруй хамрагдаад байна. Иргэдэд чиглэсэн эрүүл мэндийн боловсрол олгох сургалтад- 4800 гаруй иргэдийг хамруулаад байна. Танхимын сургалтад давхардсан тоогоор 2600 гаруй эмнэлгийн мэргэжилтэн хамрагдаад байна.	2024 оны эхний хагас жилийн байдлаар түрээсийн орон сууц болон шинээр эмч эмнэлгийн мэргэжилтнүүдэд зориулсан орон сууц ашиглалтанд ороогүй байна. Сүхбаатар суманд дахин төлөвлөлтөөр баригдаж буй 336 айлын хотхонд холбогдох хүмүүст эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийг хөнгөлөлттэй нөхцлөөр байраар хангах хүсэлтийг хүргүүлсэн болно.	2024 оны эхний хагас жилийн байдлаар ажилтныг тогтвор суурьшилтай ажиллуулах, ажилтны нийгмийн баталгааг хангах зорилгоор Баянгол, Жавхлант, Сант, Цагааннуур, Алтанбулаг сумын эрүүл мэндийн төв нь аж ахуйн аргаар 14 хүний орон байрыг барьж ашиглалтанд оруулсан нь эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнг тогтвор суурьшилтай ажиллуулах, амьдрах боломжоор нь дэмжлэг үзүүлж нийгмийн баталгааг нь хангаж өгсөн
-------	--	--------------------------------	--	--	---	---	---	--

					мэргэжилтэнд олгосон байна.	томоохон ажил юм. 3 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнгүүдэд байрны түрээсийн зардалд тодорхой хөнгөлөлт •1 туслах сувилагчийг түрээсийн байранд амьдарч байсныг иж бүрэн гэр олгож буцалтгүй тусламж үзүүлж ажилласан. Ингэснээр энэ онд 18 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэн ажиллаж байна.Хагас жилийн байдлаар эрүүл мэндийн ажилтнуудын тогтвор суурьшилтай ажиллуулах нийгмийн баталгааг хангах үүднээс эрүүл мэндийн тухай хуулийн 29.2 дахь заалтын дагуу 7 эмнэлгийн мэргэжилтэн ажилчид тэтгэвэрт гарсан бөгөөд нийт 161,700,000 орчим сая төгрөг, 29.5 дахь заалтын дагуу тогтвор суурьшилтай ажиллаж байгаа 110 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнд 818,800,000 сая төгрөгний мөнгөн тэтгэмжийг тус тус олгон нийгмийн баталгааг шийдвэрлэн ажиллаж байна.
1.2.1	Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн чанар, эмийн зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэх чиглэлээр эмнэлгийн	Улсын төсөв	-Эмнэлгийн ажилчдад чиглэн зохион байгуулагдсан сургалтын тоо -Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн чанар, эмийн зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэх	-Эмнэлгийн ажилчдад 18 сургалт зохион байгуулагдсан. -Иргэдэд чиглэсэн сургалт 35 удаа зохион байгуулагдсан	-Эмнэлгийн ажилчдад зохион байгуулагдсан сургалтын тоо -10 -Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн чанар, эмийн зохистой	Зорилт-2: Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн чанар, эмийн зохистой хэрэглээ, хангамж нөөцийг бүрдүүлэх “Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн чанар, эмийн зохистой хэрэглээ” сэдэвт 10 удаагийн танхимын болон цахим сургалтыг бүх шатны эрүүл мэндийн байгууллагын 72 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнг хамруулж ажилласан. Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн чанар, эмийн зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэх 100%

	ажилчид болон иргэдэд сургалт зохион байгуулах	чиглэлээр иргэдийн зохион байгуулагдсан сургалтын тоо	хэрэглээг төлөвшүүлэх чиглэлээр иргэдийн дунд байгуулагдсан зохион байгуулагдсан сургалтын тоо-10	хэрэглээг төлөвшүүлэх чиглэлээр иргэдийн дунд байгуулагдсан зохион байгуулагдсан сургалтын тоо-10	"Бичил биетний тэсвэржилтээс сэргийлэх" чиглэлээр 8 удаагийн танхимын болон цахим сургалтад нийт 120 иргэнийг хамруулан зохион байгуулж ажилласан.	100%
1.2.2	Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хангамж, хүртээмж, нөөцийг нэмэгдүүлэн бүртгэл, хяналтын цахим тогтолцоог бүрдүүлэх	Улсын төсөв	-Хэдэн хоногийн нөөц бүрдүүлсэн тоо -Цахим бүртгэлд хамрагдсан эмийн сангийн тоо -Зайлшгүй шаардлагатай хангалтын хувь	-3 сарын нөөц бүрдсэн байна -Цахим бүртгэлд хамрагдсан эмийн сангийн тоог 50 хүрнэ -Зайлшгүй шаардлагатай эмийн хангалтын хувь 98 хүрнэ.	Бүх шатны эрүүл мэндийн байгууллагын эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хангамж, хүртээмжийн 3 сарын нөөцийн бэлэн байдлын хангалтыг бүрдүүлэн ажиллаж байгаа бөгөөд хангалт 95% байна. Анхан шатны эрүүл мэндийн төвийн 21 эргэлтийн эмийн сан, хувийн 35 нийт 56 эмийн сан цахим бүртгэлд хамрагдсан байна. Зайлшгүй шаардлагатай эмийн хангалтын хувь 98.2%	100%
1.2.3	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 36.1.2-т заасаны дагуу Төрийн өмчийн эрүүл мэндийн байгууллагаас үзүүлэх тусламж үйлчилгээнд хэрэглэх эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тооцоо судалгааг гаргаж худалдан	Улсын төсөв - 366.8 сая	Хэдэн хоногийн нөөц бүрдүүлсэн тоо -Зайлшгүй шаардлагатай хангалтын хувь	Эрүүл мэндийн байгууллагаас үзүүлэх тусламж үйлчилгээнд шаардлагатай эмийн хангалт 95%	Бүх эрүүл мэндийн байгууллагаас эм, эмнэлгийн хэрэгслийн судалгаа, захиалгыг авч нийт 7 удаагийн 41 багц 366,8 сая төгрөгийн нээлттэй тендерийг зарлаж 15 эм ханган нийлүүлэх байгууллагатай гэрээ байгуулж эмийн хангалт 95% Эрүүл мэндийн сайдын тушаалын дагуу эрүүл мэндийн байгууллагууд 3 сарын нөөцийг бүрдүүлсэн.	100%

	авах ажиллагааг зохион байгуулна					
Зорилт-3:Эрүүл мэндийн салбарын барилга, байгууламж, автомашин, багаж тоног, төхөөрөмжийн засвар, үйлчилгээ, хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх						Аймгийн нэгдсэн эмнэлгийн барилгын дотор сантехникийн их засвар хийгдэж дууссан. Жавхлант сумын Эрүүл мэндийн төвийн өргөтгөлийн барилга, баригдаж бүрэн ашиглалтад орсон. Орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар Цагааннуур сумын эрүүл мэндийн төвийн өргөтгөлийн барилгын ажлыг "Девсофт" ХХК нь гүйцэтгэгчээр шалгарсан. Ажлын явц 100 хувьтай улсын комисс ажиллаж хүлээн авсан. Орон нутгийн 55 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар Орхонтуул сум, Рашаант тосгоны эрүүл мэндийн төвийн дээврийн их засварын ажил хийгдэж бүрэн ашиглалтад орсон. Орон нутгийн 1 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар Сүхбаатар сумын 5-р багт Эрхийн эрүүл мэндийн төвийн шинэ барилга барих ажил, 173 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар Сүхбаатар сумын 4-р багт өрхийн эрүүл мэндийн төвийн өргөтгөлийн барилга барих ажил, 60 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар Хушаат сумын эрүүл мэндийн төвд эмийн сангийн барилгын ажил сонгон шалгаруулалтын шатандаа явж байна. Цагааннуур сумын эрүүл мэндийн төвийн өргөтгөлийн барилга баригдаж ашиглалтад бүрэн орсон. Эрүүл мэндийн яаманд 2023 оны 05 дугаар сарын 18-ны өдөр Бугант тосгонд 10 ортой эрүүл мэндийн төв, Мандал суманд 50 ортой хүүхдийн эмнэлэг, Алтанбулаг
1.3.1	Эрүүл мэндийн салбарын шинэ барилга, барилга байгууламжийн засвар үйлчилгээний шинэчлэлтийн ажил хийх	Улсын төсөв – 3,201,2 сая орон нутаг төсөв-1.940,5 сая	Барилга байгууламжийн засвар үйлчилгээ, баригдсан барилга байгууламжийн тоо	Эрүүл мэндийн байгууллагуудад барилга байгууламжийн засвар үйлчилгээ хийгдсэн.	Эрүүл мэндийн байгууллагын шинээр баригдах барилгын тоо – 0, Засвар үйлчилгээ хийх барилгын тоо – 2, Өргөтгөлийн барилгын тоо -1,	100%

1.3.2	Эрүүл мэндийн салбарын түргэн тусламжийн автомашин парк шинэчлэлтийг нэмэгдүүлэх	Улс – 1,394,1 сая орон нутаг – 340 сая	Түргэн тусламжийн автомашин парк шинэчлэлт хийгдсэн тоо	Эрүүл салбарын тусламжийн автомашин парк шинэчлэлтийг нэмэгдүүлсэн.	Эрүүл мэндийн салбарын парк шинэчлэлтийг нэмэгдүүлсэн байна.	суманд 15 ортой эрүүл мэндийн төвийн барилга, Зүүнбүрэн суманд 10 ортой эрүүл мэндийн төвийн барилга, Сүхбаатар суманд Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн барилгуудыг нэг маягийн зураг төсөл боловруулахаар ажлын даалгавар хүргүүлэн ажилласан. Сүхбаатар сумын өрхийн эрүүл мэндийн төвийн нэг маягийн загвараар барилгыг барьж эхэлсэн.	100%
1.3.3	Эрүүл мэндийн байгууллагуудыг шаардлагатай багаж, тоног төхөөрөмжөөр хангах ажлыг үе шаттайгаар зохион байгуулах	Улсын төсвөөс 1,4 тэрбум иєгрөг	Эмнэлгийн төхөөрөмжөөр хангагдсан тоо тоног	Эрүүл мэндийн байгууллагуудад шаардлагатай эмнэлгийн төхөөрөмж нийлүүлэгдсэн.	Эрүүл мэндийн байгууллагуудыг шаардлагатай эмнэлгийн тоног төхөөрөмжөөр хангасан байна.	Эрүүл мэндийн яамнаас 433 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар Мандал сумын нэгдсэн эмнэлэгт мөс заслын тоног төхөөрөмж, ЭХО аппарат - 2, зөөврийн рентген аппарат - 1, диализийн аппарат – 1, гематологийн анализатори – 1, биохимийн аппарат – 1, бусад тоног төхөөрөмжүүдийг нийлүүлсэн. Мандал сумын нэгдсэн эмнэлэг, сум, тосгодын эрүүл мэндийн төвүүдэд спирометр -18 ширхэгийг бусад дагалдах хэрэгслэлүүдийн хамт нийлүүлсэн. Эрүүл мэндийн сайдын 2024 онд 10 тушаалаар 1,4 тэрбум төгрөгийн эмнэлгийн хэрэгсэл багаж тоног төхөөрөмжийг татан авч эрүүл мэндийн байгууллагуудад хуваарилан олгосон. Эмнэлгийн тоног төхөөрөмж Аймгийн нэгдсэн эмнэлэг, Мандал сумын нэгдсэн эмнэлэг, Сайхан сумын эрүүл	100%

							мэндийн төвийн эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн засвар үйлчилгээг мэргэжлийн инженерүүдтэй гэрээ байгуулж ажиллаж байна. Биомед трейд ХХКомпантай хамтран тоног төхөөрөмжийн тохиргоо хяналтыг тогтмол хийж хэвшин ажилласан.	
Зорилт-4: Үйл ажиллагааны гүйцэтгэлд суурилсан, үр дүн, үр ашигт чиглэсэн санхүүжилтийг нэвтрүүлэх, сахилга хариуцлагыг дээшлүүлэх, тайлагналыг оновчтой болгох								
1.4.1	Санхүүгийн ажилтнуудын мэдлэг чадвар, санхүүгийн сахилга хариуцлагыг дээшлүүлэхэд чиглэсэн сургалт зохион байгуулах	Улсын төсөв 525 мянган төгрөг	Санхүүгийн ажилтнуудад байгуулагдсан сургалтын тоо	Санхүүгийн ажилтнуудын мэдлэг чадвар, санхүүгийн сахилга хариуцлагыг дээшлүүлэхэд чиглэсэн сургалт 1 удаа зохион байгуулагдсан.	Санхүүгийн ажилтнуудын мэдлэг чадвар, санхүүгийн сахилга хариуцлагыг дээшлүүлэхэд чиглэсэн сургалтыг 2 удаа зохион байгуулна.	Санхүүгийн ажилтнуудын мэдлэг чадвар, санхүүгийн сахилга хариуцлагыг дээшлүүлэхэд чиглэсэн сургалтыг 2 удаа зохион байгуулна.	17 сум 6 тосгоны эрүүл мэндийн төв болон 5 Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн нийт 28 нэгжид санхүүгийн сахилгыг сайжруулах, 2023 оны Аудитын зөвлөмжийн албан шаардлагын хэрэгжилтийг үнэлэн, илэрсэн дутагдлыг тухай бүр зөвлөн, залруулж ажилласан бөгөөд нийт 3 удаагийн сургалтаар давхардсан тоогоор 62 санхүүгийн ажилтан хамрагдсан.	100%
1.4.2	НЭМ-н тусламж үйлчилгээний болон хөтөлбөрийн санхүүжилт, зарцуулалтын үр ашгийг тооцож, ил тод байдлыг хангах	Улсын төсөв 9.6 сая	Санхүүжилт, зарцуулалтын үр ашгийг тооцож, ил тод байдлыг хангаж байдал	Санхүүжилт, зарцуулалтын үр ашгийг тооцож, ил тод байдлыг хангаж байдал	Санхүүжилт, зарцуулалтын үр ашгийг тооцож, ил тод байдлыг хангаж байдал	Санхүүжилт, зарцуулалтын үр ашгийг тооцож, ил тод байдлыг хангаж байдал	Аймгийн хэмжээнд Нийгмийн Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний болон хөтөлбөрийн санхүүжилтээр нийт 13 төсөл хөтөлбөр хэрэгжиж байна. Төсвийн санхүүжилтийг сайжруулах зорилгоор 11 үзүүлэлтээр Shilen.gov.mn сайтад байршуулан ажилласан.	100%

1.4.3	Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ, иргэнийг дагасан гүйцэтгэлийн санхүүжилтийг бүрэн авч ажиллах	Гүйцэтгэлийн санхүүж илт	Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ, иргэнийг дагасан гүйцэтгэлийн санхүүжилтийг ЭМБ-н тоо	Иргэн дагасан гүйцэтгэлээр санхүүжиж байгаа байгууллагын тоо-28	Иргэн дагасан гүйцэтгэлээр санхүүжиж байгаа байгууллагын тоо-28	Эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж үйлчилгээний багцыг Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн 2023 оны 6,8-р тогтоолоор иргэнээ дагасан санхүүжилтийн тогтолцоо бүрдэж гүйцэтгэлээр санхүүжиж 2024 оны 10 сарыг хүртэлх санхүүжилтийг бүрэн авч ажилласан.	100%
1.4.4	Санхүүгийн хяналт хийж үр дүнг тооцож ажиллах	Улсын төсөв – 630,0 мянган төгрөг	Санхүүгийн хяналт хийгдсэн ЭМБ-н тоо	Санхүүгийн хяналт удаа хийсэн	Санхүүгийн хяналт хяналт 6 удаа хийнэ.	Эрүүл мэндийн газрын даргаар батлуулсан удирдамжийн дагуу 17 сум 6 тосгоны эрүүл мэндийн төв, 5 Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн нийт 28 нэгжид санхүүгийн сахилгыг сайжруулах дотоод хяналтыг хийж 2023 оны Аудитын зөвлөмжийн албан шаардлагын хэрэгжилтийг үнэлэн, илэрсэн дутагдлыг тухай бүр зөвлөн, залруулж ажилласан.	100%
Зорилт-5: Архив бичиг хэрэг хөтлөлтийг сайжруулах ажлын хүрээнд							
1.5.1	Архивын сан хөмрөгийн бүрдүүлэлт, баримтанд цахим архив үүсгэх, цахим мэдээллийн аюулгүй байдал, нууцлалыг ханган ажиллана		Цахим архивыг 20 хувьд хүргэсэн байна. Байгууллагын хадгалах талаар мэдээлэл өгсөн байна	Архивын ариут цахим хэлбэрт шилжсэн байна	Архивын баримт цахим хэлбэрт шилжсэн байна	Аймгийн төрийн архиваас зохион байгуулсан 4 удаагийн сургалтад танхимаар хамрагдсан бөгөөд үүний дагуу байгууллагын дотоод сургалтаар архив, албан хэрэг хөтлөлтийн Able, ERP-цахим программын талаарх мэдлэгийг дээшлүүлэх тухай нийт ажилчдад 3 удаагийн давтамжтайгаар зохион байгуулсан. Архивын баримтад тооллого хийж, сан хөмрөгийн бүрдүүлэлт болон хөтлөх хэргийн нэрийн жагсаалтыг тогтмол гарган ажилласан. Мөн бүх шатны эрүүл мэндийн байгууллагад архив, бичиг хэргийн ERP-байгууллагад байгууллагуудын дотоод үйл	100%

						ажиллагааны удирдлагын нэгдсэн систем"-ийг амжилттай нэвтрүүлээд байна. Мөн ЭМГ-ын даргын 2024 оны 01 дүгээр сарын 17-ны өдрийн А/05 тоот тушаалын дагуу баримт бичиг нягтлан шалгах комиссыг байгуулж, ажлын хэсэг байгууллагын цахим архивыг сайжруулах зорилгоор 2016-2023 оны байнга хадгалах 25 баримтыг шинээр цахим баримт болгон 23,5%-д хүргэн ажилласан байна. Цаашид Аймгийн төрийн архивын тасагт байнга хадгалах цахим баримтыг 2026 онд шилжүүлэн ажиллахаар төлөвлөж байна.
Хоёр. "Эрүүл мэндийн талаар төрөөс баримтлах бодлого хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангуулах, арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх, хяналт тавих						
Зорилт 1 Эрүүл мэндийн чиглэлээр мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй холбоотой харилцаа, үйл ажиллагааны чиглэлээр мэргэжил арга зүйн удирдлагаар хангах						
2.1.1	Эрүүл мэндийн чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгох ажиллагааг хүн амын эрэлт хэрэгцээ салбарын бодлогод нийцүүлэн Эрүүл мэндийн газрын даргаар ахлуулсан тусгай зөвшөөрөл олгох комиссын үйл ажиллагааг	Улсын төсөв- 44 мянга	1.Тусгай зөвшөөрлийн сунгалтын материал ирүүлсэн ЭМБ-ын тоо 2.Сунгалтын материалыг шийдвэрлэсэн хувь 3. Шинжээчдийн багийн хяналт үнэлгээнд хамрагдсан ЭМБ-ын тоо	1.Тусгай зөвшөөрлийн сунгалтын материал ирүүлсэн эрүүл мэндийн байгууллагуудын бүрэн хүсэлтийн шийдвэрлэх 2.Сунгалтын материалыг 100% шийдвэрлэх 3. Шинжээчдийн багийн хяналт үнэлгээнд хамрагдсан ЭМБ-ын тоо-7	1.Тусгай зөвшөөрлийн сунгалтын материал ирүүлсэн эрүүл мэндийн байгууллагуудын бүрэн хүсэлтийн шийдвэрлэх 2.Сунгалтын материалыг 100% шийдвэрлэх 3. Шинжээчдийн багийн хяналт үнэлгээнд гаргасар хүсэлт	Эрүүл мэндийн чиглэлээр тусгай зөвшөөрөл олгох комисс нь 2024 оны 12 дугаар сарын байдлаар нийт 5 удаа хуралдсан бөгөөд үүний үр дүнд шинээр чиглэл нэмсэн эрүүл мэндийн байгууллага 2, үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг сунгасан 24, шинээр тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээ олгосон 5, тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээг хаяж, гээгдүүлсэн эрүүл мэндийн байгууллагад нөхөн олгосон 1, үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг цуцалсан 1, түр түдгэлзүүлсэн эрүүл мэндийн байгууллага 2 байна. Мөн Эрүүл мэндийн сайдын 2023 оны "Журам шинэчлэн батлах тушаалд

100%

	зохион байгуулж ажиллана				байгууллагуудыг бүгдийг хамруулах	өөрчлөлт оруулах тухай" А/383 дугаар тушаал гарсантай холбогдуулан эрүүл мэндийн чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгох комиссын бүрэлдэхүүнийг комиссын даргын шийдвэрээр 2024 оны 09 сарын 24-ний өдрийн А/46 дугаар тушаалаар шинэчлэн баталлаа.	100%
2.1.2	Мэргэжлийн ёс зүйн сургалтыг үе шаттайгаар зохион байгуулах		Сургалтад хамрагдсан эмнэлгийн ажилтны тоо	Мэргэжлийн ёс зүйн сургалтад эмнэлгийн ажилтнуудыг хамруулсан	Сургалтад 1100 эмнэлгийн ажилтныг хамруулснаар ёс зүй харьцаа хандлага сайжирч, иргэдийн гомдол буурна.	Сэлэнгэ аймгийн Эрүүл мэндийн газрын дэргэдэх ёс зүйн салбар хороо нь ёс зүйн чиглэлээр зохион байгуулсан цахим сургалтад давхардсан тоогоор 1550 орчим эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн , 23 удаагийн танхимын сургалт хэлэлцүүлэг ярилцлагад давхардсан тоогоор 1100 гаруй эмч эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийг хамруулсан байна.	100%
Зорилт 2. “Цахим Монгол” арга хэмжээний хүрээнд эрүүл мэндийн мэдээллийн нэгдсэн сан бүрдүүлж, орон нутагт хийгдэх оношилгоо, эмчилгээнд алсын зайн технологи ашиглан, цахим эрт илрүүлэг, эргэн дуудах тогтолцоог бүрдүүлнэ							
2.2.1	Эрүүл мэндийн байгууллагад мэдээлэл, технологийн техник хангамж, сүлжээ, програм хангамжийн дэд бүтцийг өргөжүүлэн бүх эрүүл мэндийн байгууллагыг өндөр хурдны	Улсын төсөв – 3,6сая	Интернетийн хурдаа нэмэгдүүлсэн эрүүл мэндийн байгууллагын хувь	Эрүүл мэндийн байгууллагууд өндөр хурдны интернетэд холбогдсон байна.	Нийт эрүүл мэндийн байгууллагууны 50%-аас дээш нэмэгдүүлсэн байна.	Эрүүл мэндийн бүх шатны байгууллагууд шилэн кабельд бүрэн холбогдож, “Монголын цахилгаан холбоо”, “Юнивишн” болон бусад VPN сүлжээнүүдийг ашиглаж, өндөр хурдны интернэтийн сүлжээг бүх шатанд нэвтрүүлэн ажиллаж байна.	100%

	интернет сүлжээнд холбогдоход дэмжлэг үзүүлэх, арга зүйгээр хангах							
3.2.1	Арга хэмжээ 1. "Эх, хүүхэд нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд" арга хэмжээ хэрэгжүүлнэ.	3 сая төгрөг	-Эх барих, эмэгтэйчүүд, Хүүхэд, Нярайн эмч нар болон эх баригч нарыг танхим болон цахимын сургалтад хамруулсан байна. -Эх хүүхдэд үзүүлэх тусламж үйлчилгээг үзүүлэх зайлшгүй хэрэгцээтэй багаж тоног төхөөрөмжийн судалгааг шинэчлэнэ. -Түнхний скрининг оношилгооны хамрагдалтыг нэмэгдүүлэх.	2023 оны эцсийн байдлаар арга хэмжээний хэрэгжилтийг 78%-тай дүгнэгдсэн байна.	Арга хэмжээний хэрэгжилтийг 80%-д хүргэсэн байна		Нэгдсэн Үндэсний байгууллагын дэмжлэгээр Эрүүл мэндийн яам, Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төвөөс хамтран зохион байгуулсан "Сэргийлэх боломжтой эхийн эндэгдлийг таслан зогсоох нь" сэдэвт сургалтад нэгдсэн эмнэлгийн эх барих эмэгтэйчүүдийн цогцолборын эрхлэгч болон холбогдох мэргэжилтэнг хамруулан оролцуулсан. Эрүүл мэндийн яам, Дэлхийн Эрүүл Мэндийн байгууллага, лавлагаа шатлалын эмнэлгүүдээс зохион байгуулсан 28 удаагийн танхим болон цахим хосолсон сургалтад нийт 85 эмч, эх баригч, мөн Эрүүл мэндийн газраас зохион байгуулсан 4 удаагийн сургалтад цахимаар 56, танхимаар 400 гаруй хүнийг тус тус хамруулж, ур чадварыг дээшлүүлсэн. Нярайн түнхний дутуу хөгжлийг илрүүлэх хэт авиан оношилгоонд нийт 570 гаруй хүүхэд хамрагдсан ба В ангилалаар 195, С ангилалаар 1 нярай оношлогдсон бөгөөд даван үзлэгээр бүгд түнхний хөгжил гүйцсэн байна. Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төвийн Тандалт судалгааны албанаас Эрүүл мэндийн газар, Нэгдсэн эмнэлэг, Номтхан, Эмнэх өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдэд дэмжлэгт хяналт үнэлгээ,	85%

3.2.2	Арга хэмжээ 2. Шүдний кабинеттай анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагууд хүүхдийн амны	Улсын төсөв 527 мянга	-Эрүүл мэндийн үзлэгт хамрагдсан хүүхдийн тоо -Өвчтэй илэрсэн хүүхдүүдийг эмчилгээнд	Ерөнхий боловсролын сургуулийн бага ангийн сурагчид болон цэцэрлэгийн насны 8000 гаруй хүүхдийг амны хөндийн	Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн тоог нэмэгдүүлэх, үзлэгт хамрагдсан хүүхдүүдийн 5%-ийг эрүүлжүүлэх	Амны хөндийн эрүүл мэндийн талаарх иргэдэд чиглэсэн нөлөөллийн мэдээ, мэдээллийг цахим орчинд Эрүүл мэндийн газрын албан ёсны хуудсаар дамжуулан тогтмол сурталчилж, 14300 хандалтийг авсан байна. Анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагууд энэ онд нийт 30402 хүүхдийг амны хөндийн	Хүүхдийн салбар зөвлөлөөс Эрүүл мэндийн газар, Нэгдсэн эмнэлэгт 2022-2023 оны 0-5 нас хүртэлх хүүхдийн өвчлөл, нас баралт дээр дэмжлэгт хяналт үнэлгээг тус тус хийсэн. "Жирэмслэлт, төрөлтийн хүндрэлийг удирдах аргагүй" удирдамж, зөвлөмжийн хэрэгжилтийг тус тус хангах зорилгоор Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төвтэй хамтарсан онол, дадал хосолсон сургалтад Эрүүл мэндийн газрын холбогдох мэргэжилтнүүд болон болон төвийн бүсийн аймгуудын эх барих эмэгтэйчүүдийн эмч, эх баригч сувилагч нарын нийт 60 хүн хамрагдсан. Эрүүл мэндийн газрын даргын удирдамжийн дагуу Сүхбаатар сумын 8 багийн нийгмийн ажилтнууд болон жирэмсэн ээжүүдэд зориулсан "Жирэмслэлт, төрөлт, төрсний дараах үе" гэсэн гурван агуулгын хүрээнд эрүүл мэндийн боловсрол олгох онол, дадлага хосолсон сургалтыг хоёр ээлжээр 8 багийн нийгмийн ажилтан, 48 жирэмсэн эмэгтэйг хамруулан нийт 72 оролцогчийг сургалтад хамруулсан. Хэрэгжилтийн хувь 85% байна.	100%
-------	---	-----------------------	---	--	---	--	--	------

хөндийн эрүүл мэндийг дэмжих, шүд цоорох өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх үзлэг, оношилгоог зохион байгуулж эрүүлжилтийн ажлыг үе шаттай хэрэгжүүлнэ.	хамруулж эрүүлжүүлсэн хувь	урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулсан Шүдний өвчлөл илэрсэн хүүхдүүдийн 8 хүртэлх хувийг эрүүлжүүлсэн байна.	урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулсан бөгөөд үүнээс 30%-д нь амны хөндийг эрүүлжүүлэн ажилласан. Монгол Улсын "Алсын хараа-2050" урт хугацааны хөгжлийн бодлого, арга хэмжээг орон нутагт хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд Мандал сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлаар баталсан "Эрүүл иргэн-2024" амны хөндийг эрүүлжүүлэх хөтөлбөрийн хүрээнд тус сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 9-12 насны сурагчдын дунд "Шүд угаалтын аварга" шалгаруулах тэмцээнийг 9-12 насны 80 гаруй хүүхдийг хамруулан зохион байгуулсан. Мөн 6-12 насны хүүхдүүдэд амны хөндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэг, амны хөндийн эрүүл мэндийн боловсрол олгох сургалт нөлөөллийн арга хэмжээ давхар явагдсан. Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагад суралцагч хүүхдүүд, тэдний гэр бүлийн гишүүдийн шүд, амны хөндийн эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлэх, далд давс сахар агуулсан бүтээгдэхүүнээс зайлсхийх, шүд угаах зөв аргачлалыг эзэмшүүлэх, шүд угаахын ач холбогдлыг олон нийтэд таниулан сурталчилж, 9 цэцэрлэгт шүд угаах, зөв хооллох макет хийж, 300 гаруй асран хамгаалагч, 900 гаруй хүүхдүүдэд сургалт, нөлөөллийн ажил зохион байгуулан ажилласан.
Гурав 3. Эрүүл мэндийн байгууллагуудын тусламж үйлчилгээний чанар хүртээмжийн байдалд дэмжлэгт хяналт үнэлгээ хийх мэргэжил аргазүйн зөвлөмжөөр хангах			

3.1	Тусламж үйлчилгээний чанар хүртээмжийн байдалд дэмжлэгт хяналт хийх	Байгууллагын төсөв	Хяналт үнэлгээнд хамрагдсан байгууллагуудын тоо Ирүүлсэн зөрчлийн тоо	25 -	Тусламж үйлчилгээний чанар нэмэгдэж иргэдийн сэтгэл ханамж дээшилнэ.	Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1.1 дэх заалтын хүрээнд 2024 онд дараах чиглэлээр хяналт үнэлгээг хийж ажилласан. Үүнд: Эрүүл мэндийн газрын даргаар батлуулсан удирдамжийн дагуу 7 эрүүл мэндийн байгууллага •Иргэд олон нийттэй харилцах төв-ийн 11-11 тусгай дугаарын утсанд ирүүлсэн иргэний гомдлыг шийдвэрлэхээр 3 эрүүл мэндийн байгууллага Тус үнэлгээний хүрээнд гарсан үр дүнг нэлтгэж , хугацаатай зөвлөмжөөр ажил сайжруулах тухай орон нутгийн Засаг даргад 3 удаа, Эрүүл мэндийн төвийн даргад ажил сайжруулах тухай хугацаатай албан тоотыг давхардсан тоогоор 3 удаа хүргүүлэн биелэлтийг хянан ажиллаж байна. Дэмжлэгт хяналтаар ажиллах явцад ажлын байрны дагалдуулах сургалтыг 2 удаа нийт 30 гаруй эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнг хамруулсан “Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв”-ийн статистик мэдээлэл бүртгэх программ “1313.mn”-д 2024 оны байдлаар Мандал сумын Нэгдсэн эмнэлэг, 12 сумын эрүүл мэндийн төвүүдэд нийт 1118 иргэн хэрэглэгчийн үнэлгээнд хамрагдсан бөгөөд эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний хүртээмжийг үнэлсэн хэрэглэгчийн	100%
-----	--	--------------------	--	---------	--	---	------

					үнэлгээгээр эрүүл мэндийн байгууллагууд 99.3%-ийн зэрэг үнэлгээ авсан байна. Үүнд: 1. Санал 3 2. Хүсэлт 1 3.Талархал 13	
3.2. Эх, хүүхдийн эрүүл мэндийг дэмжиж, өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх тогтолцоог бэхжүүлж, орчин үеийн оношилгоо, эмчилгээний технологийг өргөжүүлж, үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулна.						
3.2.1	Арга хэмжээ 1. “Эх, хүүхэд нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд” арга хэмжээ хэрэгжүүлнэ.	3 сая төгрөг	-Эх барих, эмэгтэйчүүд, Хүүхэд, Нярайн эмч нар болон эх баригч нарыг танхим болон цахимын сургалтад хамруулсан байна. -Эх хүүхдэд үзүүлэх тусламж үйлчилгээг үзүүлэх зайлшгүй хэрэгцээтэй багаж тоног төхөөрөмжийн судалгааг шинэчлэнэ. -Түнхний скрининг оношилгооны хамрагдалтыг нэмэгдүүлэх.	2023 оны эцсийн байдлаар арга хэмжээний хэрэгжилтийг 78%-тай дүгнэгдсэн байна. Арга хэмжээний хэрэгжилтийг 80%-д хүргэсэн байна	Нэгдсэн Үндэсний байгууллагын дэмжлэгээр Эрүүл мэндийн яам, Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төвөөс хамтран зохион байгуулсан “Сэргийлэх боломжтой эхийн эндэгдлийг таслан зогсоох нь” сэдэвт сургалтад нэгдсэн эмнэлгийн эх барих эмэгтэйчүүдийн цогцолборын эрхлэгч болон холбогдох мэргэжилтэнг хамруулан оролцуулсан. Эрүүл мэндийн яам, Дэлхийн Эрүүл Мэндийн байгууллага, лавлагаа шатлалын эмнэлгүүдээс зохион байгуулсан 28 удаагийн танхим болон цахим хосолсон сургалтад нийт 85 эмч, эх баригч, мөн Эрүүл мэндийн газраас зохион байгуулсан 4 удаагийн сургалтад цахимаар 56, танхимаар 400 гаруй хүнийг тус тус хамруулж, ур чадварыг дээшлүүлсэн. Нярайн түнхний дутуу хөгжлийг илрүүлэх хэт авиан оношилгоонд нийт 570 гаруй хүүхэд хамрагдсан ба В ангилалаар 195, С ангилалаар 1 нярай оношлогдсон бөгөөд давтан үзлэгээр бүгд түнхний хөгжил гүйцсэн байна. Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төвийн Тандалт судалгааны албанаас Эрүүл мэндийн газар, Нэгдсэн эмнэлэг, Номтхан, Эмнэх өрхийн эрүүл мэндийн	85%

						төвүүдэд дэмжлэгт хяналт үнэлгээ, Хүүхдийн салбар зөвлөлөөс Эрүүл мэндийн газар, Нэгдсэн эмнэлэгт 2022-2023 оны 0-5 нас хүртэлх хүүхдийн өвчлөл, нас баралт дээр дэмжлэгт хяналт үнэлгээг тус тус хийсэн. "Жирэмслэлт, төрөлтийн хүндрэлийг удирдах аргазүй" удирдамж, зөвлөмжийн хэрэгжилтийг тус тус хангах зорилгоор Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төвтэй хамтарсан онол, дадал хосолсон сургалтад Эрүүл мэндийн газрын холбогдох мэргэжилтнүүд болон төвийн бүсийн аймгуудын эх барих эмэгтэйчүүдийн эмч, эх баригч сувилагч нарын нийт 60 хүн хамрагдсан. Эрүүл мэндийн газрын даргын удирдамжийн дагуу Сүхбаатар сумын 8 багийн нийгмийн ажилтнууд болон жирэмсэн ээжүүдэд зориулсан "Жирэмслэлт, төрөлт, төрсний дараах үе" гэсэн гурван агуулгын хүрээнд эрүүл мэндийн боловсрол олгох онол, дадлага хосолсон сургалтыг хоёр ээлжээр 8 багийн нийгмийн ажилтан, 48 жирэмсэн эмэгтэйг хамруулан нийт 72 оролцогчийг сургалтад хамруулсан. Хэрэгжилтийн хувь 85% байна.	100%
3.2.2	Арга хэмжээ 2. Шүдний кабинеттай анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагууд хүүхдийн амны	Улсын төсөв	-Эрүүл мэндийн үзлэгт хамрагдсан хүүхдийн тоо -Өвчтэй илэрсэн хүүхдүүдийг эмчилгээнд	Ерөнхий боловсролын сургуулийн бага ангийн сурагчид болон насны цэцэрлэгийн хүүхдийг 8000 гаруй хүүхдийн амны хөндийн	Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн тоог нэмэгдүүлэх, үзлэгт хамрагдсан хүүхдүүдийн 5%-ийг эрүүлжүүлэх	Амны хөндийн эрүүл мэндийн талаарх иргэдэд чиглэсэн нөлөөллийн мэдээ, мэдээллийг цахим орчинд Эрүүл мэндийн газрын албан ёсны хуудсаар дамжуулан тогтмол сурталчилж, 14300 хандалтийг авсан байна. Анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагууд энэ онд нийт 30402 хүүхдийг амны хөндийн	

хөндийн эрүүл мэндийг дэмжих, шүд цоорох өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх үзлэг, оношилгоог зохион байгуулж эрүүлжилтийн ажлыг үе шаттай хэрэгжүүлнэ.	хамруулж эрүүлжүүлсэн хувь	урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулсан Шүдний өвчлөл илэрсэн хүүхдүүдийн 8 хүртэлх хувийг эрүүлжүүлсэн байна.	урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулсан бөгөөд үүнээс 30%-д нь амны хөндийг эрүүлжүүлэн ажилласан. Монгол Улсын "Алсын хараа-2050" урт хугацааны хөгжлийн бодлого, арга хэмжээг орон нутагт хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд Мандал сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлаар баталсан "Эрүүл иргэн-2024" амны хөндийг эрүүлжүүлэх хөтөлбөрийн хүрээнд тус сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 9-12 насны сурагчдын дунд "Шүд угаалтын аварга" шалгаруулах тэмцээнийг 9-12 насны 80 гаруй хүүхдийг хамруулан зохион байгуулсан. Мөн 6-12 насны хүүхдүүдэд амны хөндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэг, амны хөндийн эрүүл мэндийн боловсрол олгох сургалт нөлөөллийн арга хэмжээ давхар явагдсан. Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагад суралцагч хүүхдүүд, тэдний гэр бүлийн гишүүдийн шүд, амны хөндийн эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлэх, далд давс сахар агуулсан бүтээгдэхүүнээс зайлсхийх, шүд угаах зөв аргачлалыг эзэмшүүлэх, шүд угаахын ач холбогдлыг олон нийтэд таниулан сурталчилж, 9 цэцэрлэгт шүд угаах, зөв хооллох макет хийж, 300 гаруй асран хамгаалагч, 900 гаруй хүүхдүүдэд сургалт, нөлөөллийн ажил зохион байгуулан ажилласан.	100%
3.2.3 Арга хэмжээ 3. Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны А/590 дүгээр тушаалын дагуу	Улсын төсөв	Улсын төсөв	"Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн орон тооны бус зөвлөл"-ийн тушаалыг	Эрүүл мэндийн яамнаас ирүүлсэн албан тоотын дагуу "Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн орон тооны бус зөвлөл"-ийг аймгийн Засаг даргын 2024 оны 10 дугаар

	"Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн орон тооны бус зөвлөл"-ийг орон нутгийн түвшинд байгуулах	засаг батлуулах	даргаар		боловсруулан Аймгийн засаг даргаар батлуулж, төлөвлөгөө боловсруулсан байна.	сарын 16-ний өдрийн захирамжаар байгуулсан. А/487 дугаар	
3.3 "Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн насны эмэгтэйчүүдэд үзүүлэх эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулж, эх, нялхас, 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, ялангуяа сэргийлж болох эндэгдлийг тууштай бууруулах"							
3.3.1	Арга хэмжээ 1. Жирэмсний эрт үеийн хяналтын хамралтыг нэмэгдүүлэх, үед жирэмсэн өвчин эмгэгийг эмчлэх	Улсын төсөв	1. Жирэмсний эрт үеийн хяналтыг нэмэгдүүлэх, 2. Жирэмсэн үеийн гурвалсан халдвар (ХДХВ, ДОХ, гепатитын В, С вирус)-ын илрүүлэг шинжилгээнд хамруулах, 3. Тэмбүүтэй жирэмсэн эмэгтэй, хавьтагчийн хамт эмчилгээнд хамруулж, төрөлхийн тэмбүүгийн тохиолдол гаргахгүй байх.	2023 онд 1. Жирэмсний эрт үеийн хяналт 89.9% 2. Жирэмсэн үеийн гурвалсан шинжилгээнд шинээр орсон хяналтанд жирэмсэнг 90% хамруулсан 3. Тэмбүүтэй жирэмсэн эмэгтэй, хавьтагчийн хамт эмчилгээнд хамруулах, төрөлхийн тэмбүүгийн тохиолдол бүртгэгдээгүй.	1. Жирэмсний эрт үеийн хяналт 90-д хүргэх, 2. Жирэмсэн үеийн гурвалсан шинжилгээнд шинээр хяналтанд орсон бүх жирэмснэг хамруулах 3. Тэмбүүтэй жирэмсэн эмэгтэй, хавьтагчийн хамт эмчилгээнд хамруулах, төрөлхийн тэмбүүгийн тохиолдол гаргахгүй байх	2024 оны 11 сарын байдлаар шинээр 1355 жирэмсэн хяналтад орсны 93.6 хувийг жирэмсний эхний 3 сарын дотор хяналтад авсан бөгөөд нийт жирэмсний хяналтад орсон эмэгтэйчүүдийг 93.6 хувь цусны шинжилгээнд, 100% тэмбүү, 100% ДОХ, 76.2%-ийг трихомониз, 73.0%-ийг заг хүйтэн илрүүлэх шинжилгээнд тус тус хамруулсан. Үүнээс анхан болон давтан шинжилгээгээр цус багадаалтай 13 жирэмсэн, заг хүйтэн 3, трихомониазтай 22, тэмбүүтэй 7 жирэмсэн, хавьтагч нартай нь илрүүлж, эмчилснээр төрөлхийн тэмбүүгийн тохиолдол бүртгэгдээгүй.	94%
3.3.2	Арга хэмжээ 2. Өрх, сум, тосгодын эрүүл	Улсын төсөв	9, 18, 36 сартай хүүхдийн эрүүл мэнд,	2023 онд 9, 18, 36 сартай хүүхдийн	Хамрагдалтыг дахин нэмэгдүүлэх	Эрүүл мэнд, Боловсрол, Хөдөлмөр нийгмийн хамгааллын сайд нарын хамтарсан тушаалын хэрэгжилтийг хангах	100%

мэндийн төвд 9, 18, 36 сартай хүүхдийн эрүүл мэнд, хөгжлийн эрүүл мэнд, хөгжлийн цогц үзлэгийг зохион байгуулж, хамрагдалтыг нэмэгдүүлэх	хөгжлийн цогц үзлэгийн хамрагдалтыг нэмэгдүүлсэн байх.	"Хөгжлийн хоцрогдлыг эрт илрүүлэх" үзлэгт нийт 250 хүүхдийг хамруулан ажилласан ба үүнээс 9 сартай 10, 18 сартай 23, 36 сартай 50, 48 сартай 11, 60 сартай 7 хүүхдийг дараагийн шатлал буюу хүүхдийн хөгжлийн хоцрогдол бэрхшээлийг үнэлэх төрөлжсөн мэргэжлийн баг руу шилжүүлэн хөгжлийн хоцрогдлыг арилгах арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлсэн ажилласан.	хөгжлийн цогц үзлэгийг эрт илрүүлж, эрт илрүүлэг үзлэгийн хувийг тогтмол нэмэгдүүлэн ажиллаж байна. 2024 оны 11 сарын байдлаар тус үзлэгт нийт 506 хүүхэд хамрагдаж 182 хөгжлийн хоцрогдолтой хүүхдүүдийг илрүүлэн лавлагаа шатлалын эмнэлэгт онош тодруулахаар илгээгээд байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулхад 256 хүүхэд буюу хамрагдалтыг 2 дахин нэмэгдүүлэн ажилласан.	100%	
3.3.3	Арга хэмжээ 3.0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн шалтгаанд дүн шинжилгээ хийх, авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээг төлөвлөх	5 хүртэлх насны хүүхдийн нийт 22 эндэгдэл /1000 амьд төрөлтөд 16.5/ байгаа нь өмнөх онтой харьцуулахад 5 тохиолдлоор өссөн үзүүлэлттэй байна .	5 хүртэлх насны эндэгдлийг бууруулсан байх	5 хүртэлх насны эндэгдлийг 16.5 промиллээс дээшгүй байлгах	0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 2024 оны 11 сарын байдлаар 1000 амьд төрөлтөд 12.8 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 3.7 промиллоор буурсан үзүүлэлттэй байна. Тус эндэгдлүүдээс эмнэлэгт эндсэн 4 хүүхдийн тохиолдлыг магадлан хэлэлцэх хурлыг Мандал, Цагааннуур бүсийн анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагын 47 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнг хамруулж, эндэгдэлд судалгаа хийж, бууруулах чиглэлээр ажлыг зохион байгуулан ажилласан. Хүүхдийн эрэмбэлэн ангилалт, яаралтай тусламжийн сургалтыг бүх шатны эрүүл

						мэндийн байгууллагын нийт 58 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнг хамруулан зохион байгуулсан. Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн төвийн Тандалт судалгааны албаны багаас 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, эхийн ноцтой хүндрэл, эндэгдэл, төрөлхийн гэж хөгжил зэрэгт 2023-2024 оны тохиолдлуудад дэмжлэгт хяналт үнэлгээг хамтран зохион байгуулсан.	30%
3.3.4	Арга хэмжээ 4. Эхийн эндэгдлийн шалтгаанд дүн шинжилгээ хийх, авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээг төлөвлөх	700 мянган төгрөг	Эхийн эндэгдэл 0 промилл	Эхийн эндэгдлийн түвшин 100,000 амьд төрөлт тутамд 70 тохиолдлоос бага байлгах	Эхийн эндэгдлийн түвшин 100,000 амьд төрөлт тутамд 70 тохиолдлоос бага байлгах	Улсын хэмжээнд 2024 оны эхний 11 сарын байдлаар эхийн эндэгдлийн 11 тохиолдол бүртгэгдэж, 100.000 амьд төрөлтөд 20.7 ногдож байгаа ба манай аймаг 2024 онд эхийн эндэгдлийн 1 тохиолдол бүртгэгдсэн. Эхийн эндэгдэл дахин гарахаас сэргийлж Нэгдсэн Үндэсний байгууллагын хүн амын сангийн дэмжлэгээр Эрүүл мэндийн яам, Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төвөөс хамтран зохион байгуулсан "Сэргийлэх боломжтой эхийн эндэгдлийг таслан зогсоох нь" сэдэвт 3 хоногийн сургалтад аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн холбогдох эмч, мэргэжилтэнг хамруулсан бөгөөд мөн "Эх барихын үжил, үжлийн шок, цус алдалт, цус алдалтын шокийн үеийн эмчилгээ" сэдэвт сургалтад бүх шатны эрүүл мэндийн байгууллагын эх барих, эмэгтэйчүүдийн эмч, эх баригч, сувилагч нарын нийт 60 хүнд хоёр өдрийн онолын сургалтыг зохион байгуулсан. Анхан шатны бүх эрүүл мэндийн байгууллагад цахимаар "Жирэмсэн үеийн манас таталт, манас таталтын урьдал"	

					сэдвээр аймгийн Нэгдсэн эмнэлэгтэй хамтран мэдээлэл өгч ажилласан.	100%
3.3.5	Арга хэмжээ 5. Жирэмсэн эмэгтэйн амь насанд ноцтой хүндрэл гарч зайлшгүй тээвэрлэх шаардлага үүссэн тохиолдолд онгоц болон бусад тээврийн хэрэгслийн зардлыг Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс гаргуулан дэмжлэг авах	Жирэмсэн эмэгтэйн амь насанд ноцтой хүндрэл гарч зайлшгүй дараагийн шатлалын эмнэлэг рүү зайлшгүй шилжүүлэх шаардлагатай онош	Жирэмсэн эмэгтэй амь насанд ноцтой хүндрэл гарахаас урьдчилан сэргийлж ЭМС-ын А/318 дугаар тушаалыг хэрэгжүүлэн ажиллах	Жирэмсэн эмэгтэй амь насанд ноцтой хүндрэл гарахаас урьдчилан сэргийлж ЭМС-ын А/318 дугаар тушаалыг хэрэгжүүлэн ажиллах	Жирэмсэн эмэгтэйн амь насанд ноцтой хүндрэл гарч зайлшгүй шалтгаанаар дараагийн шатлалд шилжүүлэхээр болсон хүндрэл одоогоор бүртгэгдээгүй байна. Эрүүл мэндийн сайдын 2024 оны 06 дугаар сарын 24-ний өдрийн А/292 дугаартай "Журам шинэчлэн батлах тухай" тушаал гарч, Эрүүл мэндийн сайдын 2020 оны А/318 дугаар тушаал хүчингүй болсон. Уг шинэ тушаалын дагуу бүх шатны эрүүл мэндийн байгууллагад албан тоотоор хүргэн, жирэмсэн, төрөх, төрсний дараах үед үзүүлэх тусламж, үйлчилгээний журмыг мөрдүүлэх, хэрэгжилтэд хяналт тавин ажиллаж байна.	100%
3.4 ЭМНЭЛГИЙН АНХАН БОЛОН ЛАВЛАГАА ШАТЛАЛЫН ТУСЛАМЖ						
ҮЙЛЧИЛГЭЭ №2.1						
"Өрх сумын эрүүл мэндийн төв, нэгдсэн эмнэлэгт үзүүлэх эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээг өргөжүүлэх, хүртээмжийг нэмэгдүүлэх замаар иргэдийн чирэгдлийг багасгах"						

“Өрх сумын эрүүл мэндийн төв, нэгдсэн эмнэлэгт үзүүлэх эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээг өргөжүүлэх, хүртээмжийг нэмэгдүүлэх замаар иргэдийн чирэгдлийг үйлчилгээ №2.1 багасгах”

3.4.1	Арга хэмжээ 1. Өрхийн эмнэлгүүдтэй хамтран ажиллах гурвалсан гэрээ байгуулж, биелэлтэнд хяналт тавьж ажиллах	Улсын төсөв	Гэрээний биелэлтийг өнгөрсөн онд 2 удаа үнэлгээ хийгдсэн байна.	Өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдтэй хамтран ажиллах гурвалсан гэрээ байгуулж, гэрээний хэрэгжилтийг дүгнэж ажиллах	Эрүүл мэндийн сайдын 2024 оны 03 сарын 15 ний А/122 дугаар тушаалаар батлагдсан шинэчлэгдсэн журмын дагуу "Өрхийн эрүүл мэндийн төвтэй гэрээ байгуулах, хэрэгжилтийг дүгнэх, хяналт тавих, гэрээг сунгах, дуусгавар болгох" тушаалын 2024 оны хагас жилийн байдлаар аймгийн Засаг даргын баталсан ажлын хэсгийн гишүүд хяналт, үнэлгээг хийсэн. Үүнд: 1."Номтхан" ӨЭМТ 91% Хангалттай 2."Эмнэх" ӨЭМТ 91% Хангалттай 3."Ачит амирлуулаг" ӨЭМТ 89.5% Хангалттай 4."Хараа манал" ӨЭМТ 89.5% Хангалттай 5."Үйлст эмнэхүй" ӨЭМТ 88.5% Хангалттай дундаж хувь 89.9% байсан ба хяналт үнэлгээнд үндэслэн ажлын хэсгийн гаргасан зөвлөмжийг тус өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдэд хүргүүлэн ажилласан. 2024 оны жилийн эцсийн байдлаар үнэлгээг уг журмын дагуу 2025 оны 01 дүгээр сарын 05-ны өдрийн дотор хийж гүйцэтгэхээр бэлтгэл ханган ажиллаж байна.	90%
3.4.2	Арга хэмжээ 2. Сар бүр сум, тосгон, өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдийн эрүүл мэндийн үндсэн үзүүлэлтүүдэд дүгнэлт хийж, сар бүр эргэн мэдээллээр хангасан байна.		Сум, тосгон, өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдэд эрүүл мэндийн үндсэн үзүүлэлтүүдэд дүгнэлт хийж, сар бүр эргэн мэдээллээр хангасан байна.	Бүх шатны байгууллагуудад жилд 12 удаа эргэн мэдээллээр хангасан байна	"Сарын мэдээ бүртгэлийн систем"-д эрүүл мэндийн үндсэн үзүүлэлт дээр тулгуурлан мэдээлэх хуудсанд нэгтгэл хийж, дүгнэлт, зөвлөмж гарган сар бүрийн 15-ны дотор бүх шатны эрүүл мэндийн байгууллагуудыг эргэн мэдээллээр тогтмол ханган ажиллаж байна.	100%

3.4.3	Арга хэмжээ 3. Алслагдсан орон нутгийн хүн амд эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх зорилгоор “Явуулын эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ”-г зохион байгуулна.	“Явуулын эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ”-г зохион байгуулсан байна.	Өнгөрсөн онд өвөлжилт хүндэрсэн 9 газар хүрч ажилласан байна.	Өвөлжилт хүндэрсэн газар тухай бүрт ажиллах	Аймгийн засаг даргын 02 дугаар албан даалгаврын хүрээнд анхан шатны 15 сум, 6 тосгон, 3 өрхийн эрүүл мэндийн байгууллага алслагдсан малчин өрх болон түр оршин суугаа нийт 2221 иргэнд дотор, мэдрэл, хүүхэд, шүд, эхо, мэс засал гэсэн 6 төрлийн эмчийн үзлэг, элэгний В,С болон бусад түргэвчилсэн шинжилгээ, явуулын эмийн сан зэрэг тусламж, үйлчилгээг үзүүлэн ажилласан.	100%
3.4.4	Арга хэмжээ 4. Орон нутагт түр оршин суугч, явуулын иргэдэд эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг чирэгдэлгүй үзүүлэх.	Орон нутагт түр оршин суугч, явуулын иргэдэд эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг чирэгдэлгүй эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг үзүүлсэн байна.	Өмнөх онд 3 нүүдлээр яваа малчин өрхүүдэд эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ үзүүлсэн.	Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ үзүүлэх шаардлагатай иргэн бүрт чирэгдэлгүй үйлчилгээ үзүүлнэ.	Бусад аймгаас отор нүүдлээр явж байгаа 4 өрхийн 8 иргэн болон өөрийн аймаг дотор отор нүүдлээр өвөлжиж байгаа иргэдийн судалгааг гаргаж, өвөлжилт хүндэрсэн болон яаралтай үед үзүүлэх тусламж, үйлчилгээтэй холбоотойгоор бүх шатны эрүүл мэндийн байгууллага бэлтгэл, бэлэн байдлыг ханган ажиллаж байна.	100%
3.4.5	Арга хэмжээ 5. Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд “Эрүүл мэндийн тавих шаардлага” MNS7014:2023	Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээнд “Эрүүл мэндийн тавих шаардлага” MNS7014:2023 стандартыг эрүүл		“Эрүүл мэндийн тавих шаардлага” MNS7014:2023 стандартыг бүх эрүүл мэндийн байгууллагуудад	“Эрүүл мэндийн үйлчилгээнд тавих MNS 7014:2023 стандарт”-ийн сургалтыг танилцуулах, сурталчлах, стандартын хэрэгжилтийг хангах зорилгоор мэдлэг олгох сургалтыг Эрүүл мэндийн салбарын 17 сум 6 тосгоны чанарын багийн гишүүд болон аймгийн нэгдсэн эмнэлгийн чанарын баг, тасгийн эрхлэгч, амбулаторийн эмч	100%

	стандартыг эрүүл мэндийн байгууллага бүрт хэвшүүлэх, арга сурталчлах арга хэмжээ хэрэгжүүлэн хэрэгжилтэнд хяналт тавьж ажиллана.	мэндийн байгууллага бүрт хэвшүүлсэн байна.		хяналт тавьж , үр дүнг тооцсон байна.	эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийн дунд зохион байгуулан хяналт тавьж, тайланг хугацаанд нь авч стандартыг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Тус стандартын дагуу үр дүнг тооцоход хэрэгжилтийн хувь 90 байна.
3.5 Осол гэмтэл, гамшигийн үеийн Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ					
Яаралтай гамшигийн тусламж үйлчилгээний ажлыг эрчимжүүлэх					
3.5.1	Арга хэмжээ 1. Осол гэмтлээс сэргийлэхэд иргэн бүрийн оролцоо сэдвээр төр болон хувийн хэвшлийн ажилтан албан хаагч, сурагч, оюутан, иргэдэд сургалт, мэдээллээр хангах,	Улсын төсөв	Осол гэмтлийн үед авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, үзүүлэх тусламжийн мэдэгдэхүүнтэй болох	Өнгөрсөн онд төрийн 1 байгууллага болон 10 жилийн 1 сургуульд хичээл орсон байна.	Сургалтыг зохион байгуулж, хамрагдалтыг нэмэгдүүлсэн байна.
					17 сум, 6 тосгоны Засаг даргын Тамгын газрын 23 нийгмийн ажилтанд "Хүүхэд, гэр бүлийн хөгжил, хамгааллын газар"-тай хамтран амилуулах суурь тусламжийн хичээлийг онол дадлагатай хослуулан зохион байгуулж ажилласан. "Нийгмийн эрүүл мэндийг дэмжих жил"-ийн хүрээнд өсвөр үеийнхэнд эрүүл мэндийн боловсрол олгох кабинетад "Өсвөр үе ба бэлгийн цогц боловсрол олгох" буюу үе тэнгийн сургагч багш бэлтгэх сургалтыг Сүхбаатар, Мандал, Алтанбулаг, Шаамар сумын нийт 243 өсвөр үеийнхэнд зохион байгуулсан ба Зүүнбүрэн сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 63 багш, сурагч, аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 25 гаруй ажилчид болон хувийн хэвшлийн 20 гаруй ажилтан, Ерөө сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 210 сурагчдад Алтанбулаг эрүүл мэндийн төв, Хилийн цэргийн 0243-р ангийн эмч, тусгай мэргэжилтэн, Сүхбаатар
					100%

3.5.2	Арга хэмжээ 2. Осол гэмтлийн цахим талаар сургалтыг олон нийтийн сүлжээгээр тасралтгүй явуулж байх.	Улсын төсөв	Осол гэмтлийн үед яаралтай тусламжийг үзүүлэх анхан шатны мэдэгдэхүүнийг олж авах.	Өнгөрсөн онд олон нийтийн сүлжээ болон эрүүл мэндийн газрын пасе хаягаар осол гэмтлийн нийт 4 удаагийн хичээлийг оруулсан байна.	Хоёр удаагийн сургалт сурталчилгааны хичээл бэлдэж олон нийтэд түгээх	сумын VI-р цэцэрлэгийн багш ажилчид нийт 38 албан хаагч нарт тус тус амилуулах суурь тусламжийн хичээлийг "Яаралтай тусламжийн нийгэмлэг"-тэй хамтран онол дадлагатай хослуулан зохион байгуулж ажилсан. Мөн Нэгдсэн Үндэсний байгууллагаас яаралтай тусламжийн Олон Улсын сургагч багш бэлдэх сургалтад 2023-2024 онд Баянгол сумын яаралтай тусламжийн эмч хамрагдаж гэрчилгээ авсан.	100%
3.5.3	Арга хэмжээ 3. Өвөлжилтийн бэлэн байдлын төлөвлөгөөнд тодотгол хийх	Орон нутгийн төсөв	Өвөлжилтийн бэлэн байдлын төлөвлөгөөн тодотгол хийснээр өвөлжилт газруудад хүндэрсэн хариу арга хэмжээг шуурхай авах.	Өнгөрсөн оны 9 сард тодотгол хийн ажилласан байна.	Тухай шинэчлэх бүрт	2024-2025 оны Өвөлжилтийн бэлэн байдлын төлөвлөгөөг Эрүүл мэндийн газрын даргаар батлуулж бүх шатны эрүүл мэндийн байгууллагуудад хүргүүлсэн. 2024 оны 10 дугаар сард өвөлжилтийн бэлэн байдлын төлөвлөгөөнд тодотгол хийж бүх шатны эрүүл мэндийн байгууллагуудад хүргүүлэн, бэлтгэл бэлэн байдлыг хангуулсан. Отор нүүдлээр ирж байгаа болон явж байгаа иргэд, жирэмсэн, өндөр настан, 0-5 насны хүүхэд, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн судалгааг сар бүр шинэчлэн гаргаж сар бүрийн эхний болон сүүлийн	100%

					Одоо хоногт Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвд тогтмол хүргүүлж байна.		100%
3.5.4	Арга хэмжээ 4. Аймгийн хэмжээнд байгаа Хар цэгд ойрхон байрладаг сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвийн эмч, мэргэжилтэн, ажилчдад тогтмол сургалтыг явуулж байх.	Улсын төсөв	Осол гэмтлийн үед яаралтай тусламж үйлчилгээг түргэн шуурхай үзүүлэх	Өнгөрсөн онд эмч нар болон жолооч нарт 1 удаагийн сургалтыг явуулсан.	Сургалтыг зохион байгуулж хамрагдалтийг нэмэгдүүлэх	"Монголын хүүхдийн анагаахын академи"-тай хамтран "Хүүхдийн эрэмбэлэн ангилалт, яаралтай тусламж"-ийн сургалтыг хар цэгд ойрхон сумд болох Алтанбулаг, Баянгол, Шаамар сум болон бусад эрүүл мэндийн байгууллагын нийт 58 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнг хамруулан зохион байгуулсан. Бүх шатны эрүүл мэндийн байгууллагуудад долоо хоног бүрийн 4 дэх өдрийн 16 цаг тогтмол зохион байгуулагдаг "Zoom" цахим хуралд холбогдох мэдээллийг тогтмол хүргэн ажиллаж байна.	100%
3.6 СУВИЛАХҮЙД ҮЗҮҮЛЭХ ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ №4.1							
Сувилахуйн тусламж үйлчилгээний чанар аюулгүй байдлыг сайжруулах чиглэлд							
3.6.1	Арга хэмжээ 1. Сувилахуйн тусламж үйлчилгээний чанарыг сайжруулахад шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангах, сувиллагч эмнэлгийн тусгай мэргэжилтнүүнийг сургахад дэмжлэг үзүүлэх	Улсын төсөв 990,000	-Судалгааг гартасан, хариу арга хэмжээ авч ажиллах -Сувиллагч, эмнэлгийн тусгай мэргэжилтэн нарт танхим, ажлын байран дээрх сургалт зохион байгуулах -Дэмжлэгт үнэлгээг зохион байгуулах	- 2023 онд судалгаа аваагүй. - Өнгөрсөн 2023 онд сургалтанд нийт сувиллагч тусгай мэргэжилтний 43,1% нь хамрагдсан. - 2023 онд 2 ЭМБ-дэмжлэгт хяналт үнэлгээг зохион байгуулсан	- Сувилахуйн тусламж үйлчилгээний тоног төхөөрөмжийн хангалтыг 5 хувиар нэмэгдүүлсэн байна. - 2024 онд 70%-сувиллагч, тусгай мэргэжилтнийг хамруулна. Дэмжлэгт хяналт үнэлгээг 2 доошгүй	1. Сувилахуйн тусламж, үйлчилгээний тоног төхөөрөмжийн хангалтыг 2 хувиар нэмэгдүүлсэн байна. 2. Энэ онд холбогдох сургалтуудад: Улсын Гуравдугаар төв эмнэлэгт 27, Эх, хүүхдийн эрүүл мэндийн Үндэсний төвд 79, Улсын Дөрөвдүгээр төв эмнэлэгт 120, багш шавийн эрдмийн уулзалтад 120 гаруй сувиллагч, тусгай мэргэжилтнийг тус тус тахимаар хамруулсан. Цахимаар эрүүл мэндийн хөгжлийн төвөөс 136 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүд хамрагдсан бөгөөд нийт 480 буюу 73.0%-ийн хамрагдалтайгаар сувиллагч, тусгай мэргэжилтнийг хамруулсан байна.	100%

					ЭМБ-д хийсэн байна.	3.Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвөөс томилогдсон шинжээч нартай хамтран Дэмжлэгт хяналт үнэлгээг Алтанбулаг, Сайхан, Зүүнбүрэн, Хүдэр сумын 4 эрүүл мэндийн төвүүдэд газар дээр нь аргазүйн зөвлөгөө өгч ажилласан бөгөөд Түнхэл, Бугант, Алтанбулаг, Зүүнбүрэн, Хүдэр, Сайхан 6 сумын эрүүл мэндийн төвүүдэд цахимаар 4 удаа мэргэжил аргазүйн зөвлөгөө өгч нийт 215 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнийг хамруулсан.	
3.6.2	Арга хэмжээ 2. УПТЭ-ийн сувилахуйн албатай хамтран сувилагч нарын мэргэжлийн ур чадварыг нэмэгдүүлэн ажиллана.	Улсын төсөв 1.238.40 0	Ур чадварын тэмцээнийг зохион байгуулсан байна.	2023 онд 32 сувилагч ур чадварын тэмцээнд хамрагдсан.	Сувилагч, эмнэлгийн тусгай мэргэжилтэн нарын дунд ур чадварын тэмцээнийг зохион байгуулсан байна.	Эрүүл мэндийн газрын дэргэдэх сувилахуй, эмнэлгийн тусгай мэргэжлийн албаны ээлжит хурлаар ур чадварын тэмцээнийг эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний дунд зохион байгуулах, "Судалгааны арга зүй" танхимын сургалт хийх санал гарсан тул ур чадварын тэмцээнийг зохион байгуулаагүй ба эрүүл мэндийн газрын даргын 2024 оны А/39 тушаалаар Улсын Гуравдугаар төв эмнэлэгтэй хамтран "Судалгааны арга зүй" сэдвээр онол, дадлага хосолсон танхимын сургалтыг нийт 40 сувилагч тусгай мэргэжилтнүүдийн дунд зохион байгуулсан. Мөн 2025 онд "Амилуулах тусламж үйлчилгээ"-г Өрхийн Анагаах ухааны холбоотой хамтран зохион байгуулахаар бэлтгэл ажлыг хангаж байна.	70%
3.6.3	Арга хэмжээ 3. Эрүүл мэндийн сайдын 2015 оны А/495 тушаалын дагуу ЭМГ-ын	Улсын төсөв 6.915,35 0	Эрүүл мэндийн сайдын А/495 тоот тушаал хэрэгжсэн байна.	2023 онд 3 удаа хуралдсан	Албаны хурлыг улиралд 1 удаа зохион байгуулан хурлаас гарсан шийдвэрийг	Эрүүл мэндийн сайдын 2024 оны А/424 тушаалын дагуу 2015 оны А/495 тушаал хүчингүй болсонтой холбогдуулан Эрүүл мэндийн газрын даргын 2024 оны 01 дүгээр сарын 31-ны өдөр А/08 тоот тушаалаар	100%

	Дэргэдэх "Зөвлөх баг" болон "Сувилахуй эмнэлгийн тусгай мэргэжлийн орон тооны бус алба"-ны хурлыг зохион байгуулах				хэрэгжүүлсэн байна.	баталгаажуулан сувилахуйн зөвлөх баг, сувилахуй эмнэлгийн тусгай мэргэжлийн орон тооны бус багийг нэгтгэн ажиллаж, энэ онд албаны хурлыг тус 2 удаа зохион байгуулсан. Тус хурлын дагуу Эрүүл мэндийн газрын даргын 2024 оны А/22, А/32 тушаалын дагуу Нийгмийн эрүүл мэндийг дэмжих жилийн хүрээнд "Эрүүл насжилт" сэдвийн хүрээнд ахмад настнуудад зориулсан сургалтыг 1-р үе шатанд 297 ахмадад танхимаар эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлэх, 2-р үе шатанд гэрийн эргэлтээр 81 зорилтот бүлгийн ахмад настуудад гэрийн асаргаа чиглэлээр, 3-р үе шат явган алхалтаар 84 ахмад нийт 462 ахмад настныг хамруулсан.	100%
3.6.4	Арга хэмжээ 4. ЭХЭМҮТ-ийн сувилахуйн албаны хамтын гэрээг байгуулан ажиллах	Улсын төсвөөс Зсая төгрөг	Хамтын гэрээг хийж ажилласан байна.	2023 онд гэрээний төслийг танилцуулагдсан	Хамтын гэрээ байгуулагдсан байна. Гэрээнд тусгагдсан үйл ажиллагааны хэрэгжилт 80 хувьд хүрч, хамрагдсан байна.	Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төвийн захирал Ш.Алтантуяа, тус төвийн сувилахуй эрхэлсэн дэд захирал болон Эрүүл мэндийн газрын дарга Ж.Од, сувилахуйн хариуцсан мэргэжилтэн нар байгуулсан хамтын гэрээний дагуу ажлын байран дах сургалтад 79 эх баригч, хүүхэд, нярайн мэргэшсэн сувилагч нарыг 5 хоногийн хугацаатай, 5 ээлжээр сургалтад хамруулсан ба гэрээний хэрэгжилтийн дагуу төвийн бүсийн Эх, хүүхдийн эрүүл	

						мэндийн Үндэсний төвд хамруулсан. ЭМГ-ын даргын А/36 “Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төв”-тэй хамтарсан онол, дадал хосолсон сургалтад Эрүүл мэндийн газрын холбогдох мэргэжилтнүүд болон болон Говьсүмбэр, Дархан-Уул, Дорноговь, Дундговь, Өмнөговь, Сэлэнгэ, Төв аймгийн эх барих эмэгтэйчүүдийн эмч, эх баригч сувилагч нарын нийт 60 хүн хамрагдсан. Гэрээний хэрэгжилтийн дагуу хүүхэд, нярай, эх баригч бага эмч, болон эмэгтэйчүүдийн эмч нарыг ажлын байрны болон танхимын сургалтад бүрэн хамруулсан. Гэрээний хэрэгжилт 100 хувь хэрэгжсэн байна.			100%
3.6.5	Арга хэмжээ 5. ЭМС-ын А/513 тушаалын дагуу мэргэшлийн зэрэг горилох сувилагч нарын мэдлэг, ур чадварыг сайжруулах	ЭМС-ын А/513 тоот тушаалын хэрэгжсэн байна.	2023 онд ЭМС-ын А/513 тушаалын дагуу мэргэшлийн зэрэгтэй 4 сувилагч хамрагдсан	2023 онд ЭМС-ын А/513 тушаалын дагуу мэргэшлийн зэрэгтэй сувилагч нарыг нэгдсэн журмаар бэлтгэн ажилласан байна.	Эрүүл мэндийн сайдын А/513 тушаалын дагуу мэргэшлийн зэрэг горилж байгаа 21 сувилагч, тусгай мэргэжилтэн байна. Үүнээс 2024 онд зэрэг горилох шалгалтад нийт 30 хүн хамрагдсанаас 12 тэргүүлэх-1, ахлах-11 сувилагч мэргэшлийн ахлах зэрэгтэй болсон.				
4. Стратеги төлөвлөгөөний зорилго 4									
Зорилт 4.1. Халдварт өвчний тандалт, сэргийлэлт, бэлэн байдлыг хангах, хариу арга хэмжээг уян хатан, шуурхай зохион байгуулах чадавхийг тогтвортой бэхжүүлж, нэн шаардлагатай вакциныг хүн бүрт хүртээмжтэй болгож, зонхилон тохиолдох халдварт өвчний тархалтыг бууруулах”									
4.1.1	Арга хэмжээ 1. Шинэ болон дахин сэргэж байгаа халдвар, бусад халдварт	Хилийн нэвтрэх цэгт хийгдсэн шинжилгээний тоо, зэрэг гарсан хувь	Аймгийн хэмжээнд 2023 онд 3665 иргэнд Ковид 19-ийн түргэвчилсэн шинжилгээ хийж, 91	Халдварт өвчин гарсан тохиолдол бүрт хийгдсэн шинжилгээний тоо, төрөл	Шинэ болон сэргэн тархаж буй халдварын болзошгүй аюулаас сэргийлэх хүрээнд ЗӨСТ-ийн лабораторийг энгийн болон бодит цагийн полимеразын гинжин урвалын иж бүрэн тоног төхөөрөмж,				100%

	өвчнийг лабораторид суурилсан тандалт хийх, өвчлөл зөөвөрлөгдөхөөс сэргийлэх арга хэмжээг хэрэгжүүлж ажиллах, хувилбарын тандалтыг зохион байгуулах.		АНЭ-ийн эмнэлгийн молекул биологи лаборатори болон бусад лабораторид хийгдсэн халдварт өвчний шинжилгээний төрөл, тоо	тохиолдолд эерэг гарсан. Аймгийн нэгдсэн эмнэлгийн молекул биологийн лабораторид 495 сорьц		оношлуур, халдвар хамгааллын иж бүрэн хувцас хэрэгсэл, халдваргүйтгэлийн тоног төхөөрөмж, бодисоор хангагдсан. Тус шинжилгээгээр Алтанбулаг сумын Эвцэг, Бадаан зүрх, Зүүнбүрэн сумын нүхтын ам, Шаамар сумаас цуглуулсан 40 хачиг шинжлэхэд, бүгд риккетсиоз эерэг гарсан байна. Сэлэнгэ мөрөн, Цөх, Хяраа, Хиагт, Зэлтэр, Хүдэр зэрэг хил дагуух голууд, Алтанбулаг сумын чөлөөт бүс, цэвэрлэх байгууламж, Сэлэнгэ зочид буудал, жимс, ногооны цэг гэх мэт газруудаас холерийн вибрион илрүүлэх 26 усны дээж, 4 жимс ногооны дээж авахад холерын савханцар, үүсгэгч илрээгүй. Боом өвчний голомт бүхий Шаамар, Зүүнбүрэн сумын 11 цэгээс 55 хөрсний шинжилгээ, Сүхбаатар сум, Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын хяналтын шинжилгээнд 400 арчдас аван шинжлэхэд боомын төст нянгийн ургалт, савханцар илрээгүй байна. Мөн 4 тарваганы 20 эд эрхтэнг шинжлэхэд Тарваган тахал, хулгана тахал төст ургалт байхгүй. Томуугийн амбулаторид суурилсан тандалтыг нэгдсэн эмнэлгийн молекул биологийн лабораторид 79 сорьцонд хийхэд Adenovirus-3 буюу 3,8 %, FLU-A-1 буюу 1,3%, RSV-A-13 буюу 16,4%, H3N2-15
--	---	--	--	--	--	---

						буюу 18,9%, H1N1-3 буюу 3.8% тус тус илэрсэн байна. 2024 онд молекул биологийн лабораторид 5 төрлийн өндөр өртөгтэй шинжилгээ оношлогоог нэвтрүүлж, лабораторийн чадавхийг нэмэгдүүлсэн байна. Үүнд: Элэгний В.С вирусын идэвхжил тоолох шинжилгээг 37 иргэнд шээс бэлгийн замаар дамжих халдварыг 14 үүсгэгчээр илрүүлэх ПГУ-ын шинжилгээг 100 хүнд, шээс, бэлгийн замаар дамжих үндсэн 7 халдварын шинжилгээг 210 хүнд хийсэн. Бэлгийн замаар дамжих халдварын шинжилгээ өгсөн иргэдийн 74,5% нь эерэг гарсан ба 2 буюу хавсарсан халдвартай хүн 30%, 3 төрлийн үүсгэгч илэрсэн хүн 24,3%, 4 төрлийн үүсгэгч илэрсэн хүн 5,8%, 5 төрлийн үүсгэгч илэрсэн хүн 3,1% байна. Умайн хүүзүүний папилломавирусын 29 хэв шинж илрүүлэх шинжилгээг 30 хүнд хийсэн байна.	100%
4.1.2	Арга хэмжээ 2. Товлолын дархлаажуулалтын хамралтын хувийг нэмэгдүүлснээр зонхилон тохиолдох	Улсын төсөв	Товлолын дархлаажуулалтанд хамрагдсан хүүхдийн тоо хувь	9 төрлийн товлолын дархлаажуулалтанд хамрагдалтыг 98 хувиас дээш хамруулах	98%	Товлолын дархлаажуулалтын хамралт болон зарцуулалтын мэдээг дархлаажуулалтын 28 нэгжээс сар бүрийн 5-ны дотор авч нэгтгэн 10-ны дотор ХӨСҮТ-д хүргүүлдэг. Эхний 11 сарын байдлаар сурьезгийн эсрэг БЦЖ вакцинд 950 хүүхэд, В гепатитын эсрэг вакцинд 950, Саагийн эсрэг вакцинд 4052, пневмококкийн вакцинд 3981, тарьдаг саагийн вакцинд 1315, Тавт вакцинд 3954, Улаанбурхан	100%

	халдварт өвчнийг бууруулах					гахай хавдар улаануудын эсрэг вакцинд 2746, А гепатитын вакцинд 2632, сахуу татрангийн вакцинд 3447 хүүхэд хамрагдаад байна. Үүний үр дүнд дархлаажуулалттай холбоотой халдварт өвчин гараагүй байна. Нэмэлт дархлаажуулалтаар Улаанбурхан, улаануудын эсрэг дархлаажуулалтыг 941 хүүхдийг хамруулснаар улаанбурхан тохиолдол гараагүй байна. Коронавирусын эсрэг вакцинд 595 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн сэргээх тунд хамрагдсан. Дархлаажуулалтын хамралт -99% байна.	100%
4.1.3	Арга хэмжээ 3. Томуугийн дархлаажуулалтын хамралтын хувийг нэмэгдүүлснээр зонхилон тохиолдох томуу, тест томуу халдварт өвчнийг бууруулах х	Улсын төсөв	"Улсаас тухайн жилд дэвшүүлсэн зорилтот хүн амын хамралтын хувь	2023 онд 8260 иргэн хамруулсан	ЭМЯ-наас хувиарласан томуугийн вакциныг 100 хувь хамруулах	"Томуугийн эсрэг дархлаажуулалт" аяны хүрээнд Эрүүл мэндийн сайдын тушаалаар хувиарлагдсан 6250 хүн тун томуугийн эсрэг вакцинд 6 сартайгаас 5 насны 4558 хүүхэд, эрсдэлт бүлгийн 93 жирэмсэн, өндөр настан, архаг хууч өвчтэй 554 хүн, 597 эмнэлгийн ажилчдыг дархлаажуулалтад хамруулсан. Эрүүл мэндийн сайдын тушаалаар хуваарилсан томуугийн вакциныг 100 хувь хийж дуусгасан.	100%
4.1.4	Арга хэмжээ 4. Хүний папилома вирусийн эсрэг дархлаажуулалт	47.844.800	Аймгийн хэмжээнд 11 настай эрэгтэй эмэгтэй хүүхдийн хамрагдсан тоо, хамралтын хувь	-	Хүний папилома вирусийн эсрэг дархлаажуулалыг товллолын дархлаажуулалтанд	Монгол улсад хүний папилома вирусийн халдварын эсрэг вакциныг товллолын дархлаажуулалтад нэвтрүүлэх бэлтгэл ажлын хүрээнд ЭМЯ, ХӨСҮТ хамтран ДЭМБ-ын дэмжлэгтэйгээр Эрүүл мэндийн	50%

	ыг товллолын дархлаажуулалта нд нэвтрүүлэх				нэвтрүүлэх бэлтгэл ажлыг хангаж, хамрагдвал зохих 11 настай эрэгтэй, эмэгтэй хүүхдүүдийг 90 ээс дээш хувийг хамруулах	яамны төрийн нарийн бичгийн даргын баталсан удирдамжийн дагуу ХӨСҮТ-ийн дархлаажуулалтын алба, Сэлэнгэ аймгийн ЭМГ хамтран өрх, сум, тосгоны дархлаажуулалтын 28 нэгжийн эрүүл мэндийн төвүүдийн дарга, вакцинатор, ерөнхий боловсролын 35 сургуулийн захирал, сургуулийн эмч, нийгмийн ажилтан нийт 160 хүнийг хамруулан 2 өдрийн сургалтыг 2024 оны 11-р сарын 07,08-ны өдрүүдэд амжилттай зохион байгуулсан.
						Зорилтот 11 насны 2287 хүүхдийг сургуульд суурилсан хэлбэрээр дархлаажуулалтын 35 түр цэгийг байгуулан аймаг орон нутгийн түвшинд зохион байгуулалт хийж ажиллах бичил төлөвлөлт болон дархлаажуулалтын нэгдсэн төлөвлөгөөг гаргаж бэлтгэл ажлыг ханган ажиллаж, өнөөдрийн байдлаар 731 буюу 31,9 хувийг хамруулсан байна. Товлолын дархлаажуулалт үргэлжилж байна.
4.1.5	Арга хэмжээ 5. Бэлгийн замаар дамжих халдвар (БЗДХ)-ыг илрүүлэх урьдчилан сэргийлэх үзлэгт зорилтот бүлгийг хамруулах арга	Улсын төсөв	Төр болон төрийн бус байгууллагатай хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх, илрүүлэг үзлэгийг нэмэгдүүлэх, сургалт сурталчилгаанд хамрагдсан иргэдийн тоо	-	1250 иргэн	2024 оны 11 дүгээр сарын байдлаар 10,000 хүн амд трихомониаз 7.1, заг хүйтэн 3.4, тэмбүү 4.2 промилл байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал заг хүйтэн 0.6, трихомониаз 1.3 промил, тэмбүү 1.3 промиллоор тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна. Бэлгийн замаар дамжих халдварын кабинетийн нийт үзлэг 7527 үүнээс 64,4% урьдчилсан сэргийлэх үзлэг байна. Ийлдэс
						100%

	хэмжээг төр, төрийн бус байгууллага, ажил олгогчидтой хамтран зохион байгуулж, халдвартай иргэдийг эмчилгээнд бүрэн хамруулж, эмчилгээний үр дүнг тооцон ажиллах				судлалын шинжилгээ 7887 байгаагаас тэмбүү 64, заг хүйтэн 44, трихомониаз 86 бүртгэгдсэн. Хүн амын нас хүйс, эрсдэлт суурилсан халдварт болон халдварт бус өвчний эрт илрүүлэг үзлэг оношлогоонд нийт 7243 хүн ХДХВ/ДОХ, тэмбүү илрүүлэх шинжилгээнд хамрагдсан. НҮБ-ын Хүүхдийн сан, Дэлхийн Зөн Монгол ОУБ-ын Сэлэнгэ орон нутгийн хөтөлбөр, Боловсрол Шинжлэх Ухааны Газар, Хүүхэд, гэр бүлийн хөгжил, хамгааллын газартай хамтран өсвөр насны хүүхдийн чиглэсэн бэлгийн цогц боловсрол, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд сэдвээр шат дараатай сургалт, нөлөөллийн ажлыг 9 удаа зохион байгуулж 1240 гаруй хүүхэд хамрагдсан. шээс бэлгийн замаар дамжих халдварыг 14 үүсгэгчээр илрүүлэх ПГУ-ын шинжилгээг 100 хүнд, шээс, бэлгийн замаар дамжих үндсэн 7 халдварын шинжилгээг 210 хүнд хийсэн. Бэлгийн замаар дамжих халдварын шинжилгээ өгсөн иргэдийн 74,5% нь эерэг гарсан ба 2 буюу хавсарсан халдвартай хүн 30%, 3 төрлийн үүсгэгч илэрсэн хүн 24,3%, 4 төрлийн үүсгэгч илэрсэн хүн 5,8%, 5 төрлийн үүсгэгч илэрсэн хүн 3,1% байна. Үр дүн: Иргэд, албан хаагч, ажилтны бэлгийн замаар дамжих халдварын, мэдлэг
--	---	--	--	--	---

					хандлага сайжирснаар, тус өвчний эсрэг оношилгоо, шинжилгээний хамралт нэмэгдэж, эрт үед эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээг авч хяналтанд хамрагдсан байна.	100%
4.1.6.	Арга хэмжээ 6. Сүрьеэ өвчний илрүүлэлтийн хувийг зорилтот түвшинд (хавсралт) хүргэх, далд хэлбэрийн сүрьеэг илрүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулж, үр дүнг тооцох.	4.8 сая төгрөг	ЭМС-ын А/30 дугаар тушаалын хэрэгжилтийг хангаж ажиллах	8 сумын зорилтод бүлгийн иргэд	15 сумын зорилтод бүлгийн иргэдийн 80 дээш хувийг хамруулах	Аймгийн хэмжээнд сүрьеэ өвчний шинэ тохиолдол 2024 оны 11-р сарын байдлаар 86 буюу 10000 хүн амд 7,8 байна. Энэ нь мөн оны мөн үеэс 0,3 промиллоор өссөн үзүүлэлттэй байна. "Уушигны эмгэг илрүүлэх хиймэл оюун ухаанд суурилсан үзлэг"-ийг 12 сум, тосгоны зорилтод бүлгийн иргэдийн 90-ээс дээш хувийг хамруулсан. Тус үзлэгт нийт 4054 эрсдэлт бүлэг болон хавьталын иргэд хамрагдаж, рентген зурагт өөрчлөлттэй 350 хүн илэрч, 130 хүнээс цэрний шинжилгээ авч сүрьеэгийн шинэ тохиолдол 3-ийг илрүүлээд байна. Аймгийн ИТХ-ын 2023 оны 120 дугаар тогтоол "Сүрьеэгүй Сэлэнгэ -2" арга хэмжээний хэрэгжилтийн хүрээнд орон нутгийн удирдлага, багийн дарга, нийгмийн ажилтан, асуудал хариуцсан мэргэжилтнүүдэд "Сүрьеэ өвчин ба нийгмийн эрүүл мэнд" сэдэвт сургалт зохион байгууллаа. Сургалтанд Сайхан сумын ЗДТГ-ийн 8, Орхон сумын ЗДТГ-ийн 9, Сант сумын ЗДТГ-ийн 9, Баруунбүрэн сумын ЗДТГ-ийн 19, Номгон тосгоны ЭМТ-ийн 10, Бугант тосгоны Захирагчийн албаны 8, Ерөө сумын ЗДТГ-ын 15, Жавхлант

						сумын ЗДТГ-ын 14 мэргэжилтэн, ажилтан нар буюу нийт 92 албан хаагч хамрагдсан байна.	
Зорилт 4.2. Зонхилон тохиолдох халдварт бус өвчин, тэдгээрийн эрсдэлт хүчин зүйлийн тархалт болон сэргийлж болох нас баралтыг хувь хүн гэр бүл хамт олон, байгууллагын идэвхитэй, оролцоотой нэгдмэл үйл ажиллагаанд тулгуурлан бууруулах.							
4.2.1	Арга хэмжээ 7. Хүн амын дунд зонхилон тохиолдож буй халдвар бус өвчин (элэг, хөх, умайн хүзүүний хорт хавдар, чихрийн шижин, цусны даралт зэрэг)-ний эрт илрүүлэх үзлэг, шинжилгээнд иргэн бүрийг хамруулах, өгөх иргэдэд мэдээлэл, сургалт, сурталчилгааг эрчимжүүлэн салбар хоорондын уялдааг ханган ажиллах	Улсын төсөв	Халдварт бус өвчний 5 эрт илрүүлэгт хамрагдсан иргэдийн тоо, хамралтын хувь	Артерийн даралт ихсэх өвчний эрт илрүүлгийн хамрагдсан 40 ба түүнээс дээш насны хүн амын эзлэх хувь - 66,9% Чихрийн шижин хэв шинж-2 өвчний эрт илрүүлгэнд хамрагдсан 40 ба түүнээс дээш насны хүн амын эзлэх хувь - 64% Хөхний өмөнгийн эрт илрүүлгийн үзлэгт хамрагдсан 30 ба түүнээс дээш насны эмэгтэйчүүдийн тоо - 3790 Умайн хүзүүний өмөнгийн эрт илрүүлгэнд хамрагдсан 30 ба түүнээс дээш насны	70%	2024 оны эхний 11 сарын байдлаар артерийн гипертензийн эрт илрүүлэг үзлэгт нийт 47893 хүн буюу 66,1%, чихрийн шижин хэв шинжийн үзлэгт нийт 46710 хүн буюу 64,5%, элэгний эрт илрүүлэг үзлэгт нийт 37200 хүн буюу 51,4%, хөх умайн хүзүүний эрт илрүүлэг үзлэгт нийт 1593 хүн буюу 31,1%-тай тус тус хамрагдсан байна. Хөх умайн хүзүүний эрт илрүүлэг үзлэгээр Asc-Us – 92, Asc-H – 12, Lsil – 12, Hsil – 1 тус тус шинэ илэрсэн өвчлөлийг лавлагаа шатны эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээнд хамруулж онош батлуулах, батлагдсан эмчилгээ хяналтад авч ажиллаж байна. Эмчилгээ хяналтад хамрагдсан иргэдийг сум, тосгон, өрхийн эрүүл мэндийн төвүүд диспансерын хяналтдаа авч эргэх холбоотой ажиллаж байна. Иргэдэд өгөх мэдээлэл, сургалт, сурталчилгааг эрчимжүүлэх салбар хоорондын уялдааг хангах зорилгоор төр, хувийн хэвшлийн байгууллагын ажилтан, албан хаагч, өсвөр насны хүүхэд ахмад настанд эрт илрүүлэг үзлэг оношилгооны ач холбогдол, эрүүл амьдралын хэв маяг	90%

				эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь – 69,5 Элэгний хорт хавдрын өвчлөлийн эрт илрүүлгийн үзлэгийн хамрагдалтын хувь - 49,8%			сэдвүүдээр сургалтыг зохион байгуулж 2553 иргэнийг хамруулсан. Шаамар, Цагааннуур суманд амьдардаг чихрийн шижинтэй болон эрсдэл бүхий 110 гаруй иргэнд халдварт бус өвчний чиглэлээр тулгамдаж буй асуудал, эрүүл мэндийн боловсрол олгож, нийгэм – сэтгэл зүйн асуудлаар мэдээлэл, зөвлөгөө өгч ажиллалаа. Нийт ард иргэдэд сургалтын талаархи мэдээлэл өгч, өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх сурталчилгааг өрнүүлж Эрүүл мэндийн газрын цахим хуудсанд байршуулан ажилласнаар 1 өдрийн дотор 1900 хүн үзэж, 60 таалагдсан сэтгэгдэл, 25 удаа хуваалцсан үр дүнтэй байна.	сэдвүүдээр сургалтыг зохион байгуулж 2553 иргэнийг хамруулсан.
4.2.2	Арга хэмжээ 8. Сэтгэцийн эрүүл мэнд, ялангуяа хүүхэд, өсвөр үеийнхэнд сэтгэлзүйн тусламж, үйлчилгээг үзүүлэх, сэтгэцийн эрүүл мэндийг дэмжих, хамгаалах, архи, тамхи, мансууруулах, сэтгэцэд нөлөөт	Улсын төсөв	Сургалтын тоо, сургалтанд хамрагдсан хүүхэд иргэд, байгууллагын тоо Цахим сургалт сурталчилгаанд хандалт авсан иргэдийн тоо Сурталчилгаанд тавигдсан инфографик, шторкны тоо	-	8/500		Аймгийн Нэгдсэн эмнэлэгт Хүүхэд, өсвөр үеийнхэнд чиглэсэн оюун ухааны чадамж тодорхойлох 200 гаруй асуумж бүхий IQ оношлогооны сорилд 30 хүүхдийг хамруулсан. Мөн Японы хүүхдийг ивээх сангийн дэмжлэгтэйгээр “Монгол Танака Бине” сорил авагчаар сэтгэцийн эмч бэлтгэгдсэн ба цаашид гэр бүлийн дэмжлэг шаардлагатай хүүхэд, өсвөр үеийнхэнд үнэлгээ хийгдэхээр бэлтгэл ханган ажиллаж байна. Аймгийн Цагдаагийн газар, Боловсролын газар хамтран “Аюулгүй байдлын төлөө үгээ хэлцгээе” аяныг Бүх шатны Эрүүл	100%

100%

	бодисын хор хөнөөл, түүний талаарх мэдлэг олгох, хэрэглээг бууруулах, урьдчилан сэргийлэх, осол, гэмтлээс сэргийлэх (ахуйн орчны осол гэмтэл, уналт, автотээврийн гэх мэт) зэрэг салбар дундын хамтын ажиллагааг ханган хамтран ажиллах				мэндийн байгууллагуудад өрнүүлэн ажиллаж байна. НҮБ-ын Хүүхдийн сан, Дэлхийн Зөн Монгол ОУБ-ын Сэлэнгэ орон нутгийн хөтөлбөрийн дэмжлэгтэйгээр тохижуулсан "Өсвөр үеийнхэнд эрүүл мэндийн боловсрол олгох кабинет"-д Шаамар, Алтанбулаг, Ерөө, Сүхбаатар сумын ЕБС-ийн 450 гаруй сурагч хуваарийн дагуу хүрэлцэн ирж сэтгэл гутралаас сэргийлэх, насны онцлог, бэлгийн боловсрол" зэрэг сэдвээр үе тэнгийн сургагчаар бэлтгэгдлээ. Өсвөрийн сургагч багшаар бэлтгэгдсэн багш сурагчид өөрсдийн сургуулийн үе тэнгийн сурагчиддаа өсвөр насны хүүхдийн бэлгийн цогц боловсрол, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд, зөв хооллолт, өсвөр үеийг цахим халдлага, хүчирхийлэл, ялгаварлан гадуурхах, дээрэлхэх, мансуурах, стресс менежментийн талаар нөлөөллийн ажлыг зохион байгуулж нийт 1000 гаруй хүүхдүүдийг хамруулсан.	100%
4.2.3	Арга хэмжээ 9. Улс орон даяар зохион байгуулагдаж байгаа урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх үзлэгт өөрийн харьяа нутаг дэвсгэр дэх	Хүүхдийн эрт илрүүлгийн хувь Насанд хүрэгчийн эрт илрүүлгийн хувь	Хүүхдийн эрт илрүүлэг 67,2% Насанд хүрэгчийн эрт илрүүлэг 12,7%	Хүүхэд 75% Насанд хүрэгч 18%	Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны 139 дугаар тушаал, аймгийн Засаг даргын 2022 оны А/229 захирамжийн дагуу "Хүн амын нас хүйс, эрсдэлд суурилсан халдварт болон халдварт бус өвчний эрт илрүүлэг үзлэг, оношилгоо шинжилгээ"-ний 6 багц үзлэгийг анхан болон лавлагаа шатны эрүүл мэндийн байгууллагуудад аймгийн хэмжээний 107889 иргэнд зохион байгуулахаар аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг,	

	хүн амыг насны бүлгээр бүрэн хамруулах	973.859.000				Мандал сумын Нэгдсэн эмнэлэгт тус тус Эрүүл мэндийг дэмжих төвийг 2022 онд байгуулсан. Сэлэнгэ аймгийн хэмжээнд хүн амыг өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх үзлэг, оношилгоо, шинжилгээнд 44795 иргэн хамрагдсан бөгөөд хамралтын хувь 41.9 хувь байна. Үүнд: 0-17 насны хүүхдийн эрт илрүүлэгт 30402 буюу 80.9 хувь 18-аас дээш насны насанд хүрэгчийн эрт илрүүлгийн багцад 14393 буюу 20,8 хувь тус тус хамрагдсан байна.	100%
4.2.4	Арга хэмжээ 10 Өсвөр үеийнхний нийгмийн эрүүл мэндийн чиглэлээр танхим болон цахим хосолсон сургалт зохион байгуулах,	ДЗМОУБ Сэлэнгэ ОНХХ 2.500.000 төг Орон нутгаас 500,000	Сургалтын тоо, сургалтанд хамрагдсан хүүхдийн тоо	1/40	2/150	Монгол Улсын "Алсын хараа-2050" урт хугацааны хөгжлийн бодлого, арга хэмжээг орон нутагт хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд Мандал сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал "Эрүүл иргэн-2024" Амны хөндийг эрүүлжүүлэх хөтөлбөр баталж, Мандал сумын Хэрх тосгоны Эрүүл мэндийн төв хоёр дахь жилдээ санаачлан сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 9-12 насны сурагчдын дунд "Шүд угаалтын аварга" шалгаруулах тэмцээнийг өнөөдөр зохион байгуулж байна. Тэмцээнд 9-12 насны хүүхдүүд нийт найман баг болж оролцсон. Мөн 6-12 насны хүүхдүүдэд амны хөндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэг мөн амны хөндийн эрүүл мэндийн	

						боловсрол олгох сургалт нөлөөллийн арга хэмжээ давхар явагдсан. Нийгмийн эрүүл мэндийг дэмжих жилийн хүрээнд өсвөр үеийнхний дунд тулгамдсан асуудлыг шийдэхэд салбар дундын оролцоог нэмэгдүүлж 3 өдрийн хөтөлбөр бүхий "Нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн боловсрол олгох" сургалтанд Сүхбаатар сумын ЕБС-ийн 7 багш, 58 сурагч, Мандал сумын 8 багш 76 сурагчийг тус тус хамрууллаа. Тэд сургууль хамт олны дунд тулгамдсан аливаа асуудлыг шийдэхэд сэтгэлзүйн дэмжлэг үзүүлж, зөвлөгөө мэдээллээр хангахаас гадна мэргэжлийн баг хамт олныг холбох гүүр болж ажиллах юм. Хүүхдийн хөгжил, хамгааллын нэгж буюу аймгийн Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах салбар зөвлөл, Сэлэнгэ аймгийн хүүхдийн зөвлөл, Хүүхэд, гэр бүлийн хөгжил, хамгааллын газар, Боловсрол шинжлэх ухааны газар, Хамтдаа ТББ - Ш.Галбадрах нар хамтран ажиллалаа. НҮБ-ын Хүүхдийн сан, Дэлхийн Зөн Монгол ОУБ-ын Сэлэнгэ орон нутгийн хөтөлбөрийн дэмжлэгтэйгээр тохижуулсан "Өсвөр үеийнхэнд эрүүл мэндийн боловсрол олгох кабинет"-д Шаамар, Алтанбулаг, Ерөө, Сүхбаатар сумын ЕБС-ийн 450 гаруй сурагч хуваарийн дагуу хүрэлцэн ирж "Эрүүл хооллолт, дасгал хөдөлгөөн, эмнэлгийн яаралтай тусламж, сэтгэл гутралаас сэргийлэх, насны онцлог,
--	--	--	--	--	--	---

						бэлгийн боловсрол" зэрэг сэдвээр үе тэнгийн сургагчаар бэлтгэгдлээ. Үүний үр дүнд Сүхбаатар сумын үе тэнгийн сургагч багш нар, Хүүхэд гэр бүлийн газар хамтран 8 сургуулийн 1000 гаруй хүүхдүүдэд хүрч сургууль тус бүр дээр сургалтыг зохион байгуулан ажилласан.				Нийт 8 арга хэмжээнд 1700 өсвөр үеийн хүүхдүүд хамрагдаж, нийгмийн эрүүл мэнд, эрүүл идэвхтэй амьдрал, стресс, бухимдал, хорт зуршлаас сэргийлэх чиглэлээр сургалтад хамрагдсан.	100%
Арга хэмжээ 11	Эрүүл мэндийн салбарын хэмжээнд эрүүл мэндийн чиглэлээр хэрэгжих зорилтот хөтөлбөр, арга хэмжээг ("Эрүүл идэвхтэй амьдрал", "Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд", "Хавдрын эсрэг", "Харшлаас сэргийлэх", "Эрүүл чийрэг эр хүн", "Халдварт өвчинтэй тэмцэх сэргийлэх", Орчны эрүүл мэнд болон бусад)- арга хэмжээнүүдийн хүрээнд 272 арга хэмжээ төлөвлөснөөс энэ жил 252 арга хэмжээг 92,6%-тай хэрэгжүүлсэн байна.	142.1 мянган төгрөг	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний биелэлтийн хувь	70%	85	МУ-ын Засгийн газрын хэрэгжүүлж буй "Алсын хараа-2050" урт хугацааны хөгжлийн хөтөлбөр мөн Эрүүл мэндийн яамнаас зарласан "Нийгмийн эрүүл мэндийг дэмжих жил"-ийн хүрээнд Эрүүл мэндийн газар санаачлан Сүхбаатар сумын ЗДТГ, Найман багийн дарга нар болон Аймгийн нэгдсэн эмнэлэг, Номтхан, Эмнэх өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдтэй хамтран нэгдүгээр шатанд "Эрүүл насжилт"					

	Монгол", "Халдварт өвчинтэй тэмцэх, сэргийлэх", "Орчны эрүүл мэнд") хэрэгжүүлж ажиллах.				танхимын сургалтад нийт 300 гаруй ахмадыг хамруулсан. Нийгмийн эрүүл мэндийг дэмжих жилийн хүрээнд Сүхбаатар сумын 8 багийн 160 ахмадыг 2 удаагийн явган аялалд хамруулан сургалт, хөдөлгөөн, гимнастик, бүжиг, ардын уламжлалт наадам, дуу хуур хосолсон хоёр өдрийг өнгөрүүлсэн. Сургалтанд оролцогчдын сэтгэл ханамж 100% байсан. Чихрийн шижин өвчтэй хүмүүсийн амьдралын хэв маягыг судлан, шинжлэх ухааны үндэслэлтэй, шинэлэг мэдээ, мэдээллээр хангах, ЧШӨ-ний талаархи мэдлэг олгох, сэргийлж болох эрдлээс ард иргэдийг урьдчилан сэргийлэх зорилготой хагас өдрийн танхимын сургалтыг Эрүүл мэндийн газрын даргын А/38 дугаар тушаалын дагуу Шаамар, Цагааннуур суманд 2024 оны 6,8 дугаар сард зохион байгууллаа. Шаамар, Цагааннуур суманд амьдардаг ЧШӨ-тэй болон эрсдэл бүхий 110 гаруй иргэнд халдварт бус өвчний чиглэлээр тулгамдаж буй асуудал, эрүүл мэндийн боловсрол олгож, нийгэм – сэтгэл зүйн асуудлаар мэдээлэл, зөвлөгөө өгч, эрүүл зохистой хоолоор үйлчилж ажиллалаа. Нийт ард иргэдэд сургалтын талаархи мэдээлэл өгч, өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх сурталчилгааг өрнүүлж Эрүүл
--	--	--	--	--	---

							мэндийн газрын цахим хуудсанд байршуулан ажилласнаар 1 өдрийн дотор 1900 хүн үзэж, 60 таалагдсан сэтгэгдэл, 31 удаа хуваалцсан үр дүнтэй байна.	
Тав. Салбарын хяналтад хэрэгжүүлж буй эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгож, хүний эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлж хууль тогтоомж тэдгээртэй нийцүүлэн гаргасан дүрэм, журам, стандартын хэрэгжилтийг хангуулах, төрийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлж, хууль эрх зүйн мэдлэгийг дээшлүүлэх ажлын хүрээнд								
5.1	Эрүүл ахуй, халдвар хамгааллын 4 хяналтын чиглэлээр их, дунд эрсдэлтэй үнэлэгдсэн 42 объектод төлөвлөгөөт хяналт шалгалт хийх	Улсын төсөв	-Объектын хамрагдалт -Эрсдэлийн түвшин -Хууль тогтоомжийн хэрэгжилт	-98.3% -43.2% -56.8%	-100% -1.5% хүртэлх бууруулна -1.5% хүртэлх нэмэгдүүлнэ	Эрүүл ахуй, халдвар хамгааллын 4 хяналтын чиглэлээр 42 объектыг 100% хамруулж, эрсдэл үүсэх магадлал дунджаар 42.9%-тай, хууль сахин мөрдөлт 57.1%, өмнөх онтой харьцуулахад эрсдэл үүсэх магадлал 0.3%-иар буурч, хууль сахин мөрдөлт 0.3%-иар өссөн үзүүлэлттэй гарсан байна.	100%	
5.2	Эрүүл ахуй, халдвар хамгааллын 4 хяналтын чиглэлээр 22 удирдамжийн хүрээнд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийх	Улсын төсөв	-Шийдвэрлэлтийн хувь -Зөрчил арилгуулалтын хувь -Хууль тогтоомжийн хэрэгжилт	-100% -35.6% -36.7%	-100% -1.5% хүртэлх нэмэгдүүлнэ -1.5% хүртэлх нэмэгдүүлнэ	Салбарын хяналтын газрын 2024 оны төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу тайлангийн хугацаанд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийх 22 удирдамжаас 19 удирдамжийн хүрээнд нийт 631 объектын хамруулж хяналт шалгалтын явцад нийт 549 зөрчил, дутагдлыг илрүүлж 392 буюу 71.4%-ийг арилгуулсан. Өмнөх оны зөрчил арилгалтын хувьтай харьцуулахад 2.5%-иар нэмэгдсэн, хууль тогтоомжийн хэрэгжилт 43.8% буюу 11.6%-иар нэмэгдсэн байна.	100%	

5.3	Иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллагын хүсэлт, өргөдөл, гомдлын дагуу төлөвлөгөөт бус шалгалт хийх	Улсын төсөв 6,1 сая төгрөг	-Өргөдөл, гомдлын шийдвэрлэлтийн хувь -Зөрчлийн арилгалт хувь	-100%	-62.5%	-100%	Тайлангийн хугацаанд нийт 214 албан бичиг хүлээн авснаас харьяаллын дагуу шилжиж ирсэн болон иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллагын 5 гомдол мэдээллийн дагуу 7 объектод төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалт хийж 1 иргэн, 3 байгууллага 3 аж ахуйн нэгжид хялбаршуулсан журмаар зөрчил шалган шийдвэрлэх ажиллагаа явуулж 16.100.000 төгрөгийн шийтгэлийн арга хэмжээ авч 85.7% барагдуулсан, хугацаатай өгсөн үүрэг даалгаврын биелэлтийг тооцоход 75.0% буюу өмнөх онтой харьцуулахад 12.5%-иар нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна.	100%
5.4	Эрүүл ахуй, халдвар хамгааллын 4 хяналтын чиглэлээр холбогдох мэргэжлийн байгууллагуудтай хамтарч төрийн байгууллагын удирдлага, мэргэжилтнүүдэд чиглэсэн салбарын 4 сургалтыг зохион байгуулах	Орон нутгийн төсөв – 2,7сая	-Объектын хамрагдалт тоо -Хууль сахин мөрдөлтийн хувь /төлөвлөгөөт, төлөвлөгөөт бус болон урьдчилан сэргийлэх/	-293	-40.1%	-300	Төрийн байгууллагын уялдаа холбоог сайжруулах, хуулийн хэрэгжилтийг сайжруулах чиглэлээр эрүүл мэндийн хяналтын 5 чиглэлээр танхимын сургалт зохион байгуулах төсөв болон хөтөлбөрийн төслийг тус тус хүргүүлж 2024 оны 04 дүгээр сарын 24-ний өдрийн А/192 дугаар захирамжаар сургалтыг төсөвт 2.7 сая төгрөгийг батлуулсан. Орон нутгийн сонгуулийн үйл ажиллагаатай холбоотой сургалтын хугацааг Тамгын газраас хойшлуулсан 12 дугаар сард багтаах шийдвэрийг удирдах дээд шатны байгууллагаас мэдэгдсэн.	70%

5.5	Эрүүл ахуй халдвар хамгааллын хяналтын чиглэлээр өмнөх хийсэн хяналт шалгалтын явцад илэрсэн зөрчил, дутагдал болон цаашид анхаарах асуудлын хүрээнд аймгийн Засаг даргын Дэргэдэх зөвлөлийн хурлын гишүүдэд танилцуулах	Санхүүж илтгүй оролцсон	Саналын тоо	-	Салбар хоорондын уялдаа холбоог сайжруулах чиглэлээр тодорхой асуудлын хүрээнд шийдвэр гаргуулсан байна.	Сэлэнгэ аймгийн Эрүүл мэндийн газрын хяналт шалгалтын хэлтсээс 2024 онд эрүүл ахуй, халдвар хамгааллын хяналтын чиглэлээр нийт 22 удирдамжийн хүрээнд төлөвлөгөөт 60 объект, урьдчилан сэргийлэх 408 объект, төлөвлөгөөт бус 23 объект нийт 491 иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг хамруулж биелэлтийг тооцоход биелэлт 43.8%-тай хууль сахин мөрдөлт хангалтгүй байсан. Хяналт шалгалтын тоон мэдээг үндэслэн аймгийн Засаг даргад 2024 оны 01 дүгээр сарын 26-ны өдөр танилцуулж аймгийн хэлтэс, агентлагийн удирдлагуудын зөвлөгөөнд 2024 оны 03 дугаар сарын 04-ний өдөр анхаарах асуудлын хүрээнд мэдээллийг өгч ажилласан.	100%
-----	--	-------------------------	-------------	---	--	--	------

Тайланг үнэлсэн:

Төсвийн Ерөнхийлөн захирагч

Аймгийн Засаг дарга
(албан тушаал)

.....
(гарын үсэг)
(огноо)

ТЭДМЕТ

Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн:

Нэгжийн дарга

ХШҮХ-н дарга
(албан тушаал)

..... / Л.Төгөлдөр /
(гарын үсэг) (огноо)

Тайлагнасан:

Төсвийн шууд захирагч

Эрүүл мэндийн газрын дарга
(албан тушаал)

(огноо)

